

Hodnocení rozvoje veřejné podpory kulturních aktivit neziskových organizací na území Mikroregionu Východní Slovácko

Bc. Kristýna Křivánková

Diplomová práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna Křivánková**
Osobní číslo: **M15897**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Hodnocení rozvoje a veřejné podpory kulturních aktivit neziskových organizací na území Mikroregionu Východní Slovácko**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Charakterizujte základní teoretické přístupy rozvoje kulturních aktivit.
- Představte strategie a způsoby podpory rozvoje kulturních aktivit v rámci EU a ČR.

II. Praktická část

- Zhodnoťte současný stav kulturních aktivit neziskových organizací na území Východního Slovácka.
- Na základě zhodnocení současného stavu identifikujte problémy rozvoje a veřejné podpory kulturních aktivit.
- Navrhněte projekt na podporu rozvoje kulturních aktivit a vyhodnoťte jeho možná rizika.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BAČUVČÍK, Radim. Marketing kultury: divadlo, koncerty, publikum, veřejnost. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2012, 198 s. ISBN 978-80-87500-17-0.

NEKOLNÝ, Bohumil. Paradigmata moderní kulturní politiky. 1. vyd. Praha: Institut umění – Divadelní ústav, 2014, 107 s. ISBN 978-80-70083-17-8.

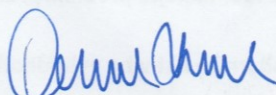
RICHARDS, Greg. Eventful Cities: Cultural management and urban revitalization. 1st ed. Burlington: Copyright, 2010, 516 s. ISBN 978-0-7506-6987-0.

ŠVIRÁKOVÁ, Eva. Kreativní projektový management: Project Planning and Management in Cultural and Creative Industries. 1. vyd. Zlín: Verbum, 2014, 151 s. ISBN 978-80-87500-58-3.

YEOMAN, Ian. Festival and events management: an international arts and culture perspective. 1st ed. Burlington: Copyright, 2004, 448 s. ISBN 978-0-7506-5872-0.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lukáš Danko, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **15. prosince 2017**
Termín odevzdání diplomové práce: **17. dubna 2018**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2017

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

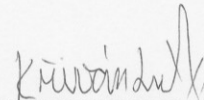
Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

12. 4. 2018

Jméno a příjmení: KRISTÝNA KRIVÁNKOVÁ

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Úvod teoretické části charakterizuje jak samotný pojem kultura, tak i přístupy, které napomáhají podporovat kulturní život. V práci jsou představeny strategie a formy podpory kultury jak v České republice, tak i v některých zemích Evropské unie. V další kapitole je čtenář seznámen s činností neziskových organizací. Práce se zabývá konkrétně činností neziskových organizací v mikroregionu Východní Slovácko. Hlavním cílem diplomové práce je návrh projektu „Poznej Mikroregion Východní Slovácko“, který by podporoval rozvoj lokálních kulturních aktivit.

Klíčová slova: mikroregion Východní Slovácko, kultura, nezisková organizace,

ABSTRACT

The introduction of the theoretical part characterizes a concept of culture as well as approaches which help to support a cultural life. In the thesis there are presented strategies and forms of the culture support in the Czech Republic and some other countries of the European Union. In the next chapter a reader is familiarized with activities of non-profit organizations. The thesis is dealing specifically with the activities of non-profit organizations in the micro-region of Eastern Slovácko. The main object of the Master's thesis is to propose a project "Discover a micro-region of Eastern Slovácko", which would support a development of local cultural activities.

Keywords: micro-region of Eastern Slovácko, culture, non-profit organization,

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu Ing. Lukáši Dankovi, Ph.D. za užitečné informace při psaní této práce. Svoji rodině a přátelům za podporu. Dále pak starostům z Mikroregionu Východní Slovácko za čas, který věnovali mým odpovědím a také všem spolkům za podílení se na kulturním životě v obcích.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
1 CÍLE A METODY PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
2 KULTURA	13
2.1 STANOVISKA EKONOMICKÉHO KULTURNÍHO SYSTÉMU.....	14
2.2 DOPAD KULTURY NA SPOLEČNOST	15
2.3 KULTURA V EU, ČR.....	16
2.3.1 Další programy financované EU	18
2.4 INSTITUCE EU ODPOVĚDNÉ ZA KULTURU A MÉDIA.....	21
2.4.1 Kulturní politika	22
2.4.2 Hlavní oblasti kulturní politiky států v Evropě.....	23
2.5 KULTURA V ČR.....	26
2.5.1 Kulturní politika v České republice.....	28
2.5.2 Financování kulturního sektoru.....	32
2.5.3 Zákony v oblasti kultury	36
3 PROBLEMATIKA NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	37
3.1.1 Charakteristika vybraných neziskových organizací	40
3.1.2 Rozdělení neziskových organizací podle druhu činnosti.....	43
3.2 FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	46
3.2.1 Dokumenty	50
3.2.1.1 Legislativa.....	51
II PRAKTICKÁ ČÁST	53
4 PŘEDSTAVENÍ OBCÍ V MIKROREGIONU VÝCHODNÍ SLOVÁCKO.....	54
4.1 ČINNOST NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ V OBCÍCH.....	57
4.1.1 Analýza neziskových organizací	60
5 KULTURNÍ AKTIVITY	62
5.1 TRADIČNÍ KULTURNÍ AKTIVITY V OBCÍCH MIKROREGIONU	64
5.1.1 Společné aktivity	66
5.1.2 Srovnání kulturních akcí	68
6 KVALITATIVNÍ VÝZKUM KULTURNÍCH AKTIVIT MIKROREGIONU VÝCHODNÍ SLOVÁCKO	69
6.1 PROJEKT NA PODPORU KULTURNÍCH AKTIVIT.....	71
6.2 NÁVRH PROJEKTU	72
6.2.1 SWOT analýza	75
ZÁVĚR	77
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	78
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	86
SEZNAM GRAFŮ.....	88

SEZNAM TABULEK	89
SEZNAM PŘÍLOH	90

ÚVOD

Prvním tématem práce je kultura. Oblast kultury je rozmanitá a dala by se rozčlenit do několika kategorií. Ať už se jedná o divadla, kina, hudební koncerty, galerie či muzea. Do oblasti kultury spadá také ochrana kulturních památek a významných kulturních míst. Každý člověk si najde to svoje. S kulturou souvisí především společenský život. Kultura ovšem neurčuje pouze kulturní život. Má velký vliv i z hlediska ekonomické či environmentální oblasti. Ovlivňuje cestovní ruch a kulturní předpoklady státu, kraje, města, regionu i obce. Liší se podle místa i času. Připomíná, jaké tradice, zvyky a kulturní dovednosti má daný národ. Jinak se vyvíjela kultura v České republice a jinak tomu bylo v jiných státech. Samozřejmě, že největší vliv na kulturu má samotný člověk. Záleží jen na něm, jestli se aktivně zapojí jako člen nějaké kulturní organizace nebo jako divák či návštěvník takové události. O významu kultury, ale i o tom, jaké instituce se jí věnují, pojednává tato část práce. Nashromážděné informace jsou z oblasti kultury. V užším měřítku zaměřené na Českou republiku a v tom širším i na některé státy Evropské unie. Mimo jiné bude zmíněna i legislativa v oblasti kultury včetně financování. Zdroje na kulturu jsou nejčastěji získávány formou dotací a fondů. Na kulturu přispívá stát ze státního rozpočtu, ale fungují i fondy na podporu rozvoje kulturních oblastí. Finanční prostředky jsou získávány na základě žádostí o dotaci nebo díky sponzoringu či dárcovství. Nově jsou rozšířené také pojmy fundraising či crowdfunding. Také Evropská Unie se podílí na financování řady projektů.

V obcích má na starost kulturní činnost většinou buď samotná obec, nebo neziskové organizace, které v obci působí. Nejvíce neziskových organizací vzniklo po druhé světové válce. Lidé se chtěli bavit. Začít znovu žít. Dařilo se rozvíjet různé spolky. I v dnešní době má nezisková organizace velmi důležitou funkci. Pomáhá udržet aktivní kulturní život v místě svého působení a sdružuje občany. Bohužel, v dnešní moderní době se hůře hledají lidé, kteří by byli ochotni stát se členy neziskové organizace. Současné neziskové organizace si kladou za cíl šířit především kulturní, vzdělávací, sportovní a environmentální osvětu. Problémem, se kterým se neziskové organizace setkávají, je financování. Získat zdroje pro fungování je velmi náročné. Navíc stát chce, aby se samotné neziskové organizace podílely na spolufinancování svých projektů. Pokud chce být nezisková organizace úspěšná, tak musí mít jasný cíl a dokázat sehnat prostředky, které pomohou tento cíl uskutečnit. V práci nebudou chybět ani zákony upravující činnost neziskových organizací.

Praktická část bude představovat obce Bánov, Bytřice pod Lopeníkem, Korytná, Nivnice, Vlčnov a Suchá Loz, které tvoří Mikroregion Východní Slovácko. V tomto mikroregionu se pak zhodnotí stav neziskových organizací, které v obci působí. Většina z těchto neziskových organizací jsou spolky. Ty mají nezanedbatelnou funkci v kulturním životě místních obyvatel. Pomáhají udržovat místní tradice, organizují společenské akce, sdružují osoby se stejným zájmem, a především plní funkci volnočasových aktivit. V této práci jsou popsány kulturní události, které mají dlouholetou tradici a jsou dodržovány až do současnosti, patří sem masopustní veselí (fašank), Velikonoce, stavění a kácení Máje či známá Jízda králů ve Vlčnově. Dále jsou představeny i společné kulturní aktivity mikroregionu Východní Slovácko, kde v současné době má největší oblibu projekt „Olympijské hry Východního Slovácka“. Samotní zastupitelé tohoto mikroregionu spolu úzce spolupracují a snaží se o to, aby svým obyvatelům co nejvíce zpříjemnili nejen kulturní život v této oblasti. V budoucnu jistě vznikne plno nových projektů na podporu Mikroregionu Východní Slovácko. Na závěr této práce je vypracován projekt „Poznej Mikroregion Východní Slovácko“, který by mohl podpořit a lépe představit tento mikroregion. Mimo jiné projekt přispěje k udržení lokálních tradic a pomůže k lepší soudružnosti občanů z obcí mikroregionu.

1 CÍLE A METODY PRÁCE

Tato práce si klade za úkol celkem tři hlavní cíle. Prvním z nich je představit přístupy ke kultuře, dále pak zhodnotit stav neziskových organizací a v neposlední řadě také navrhnout projekt na podporu kulturních aktivit. Informace o přístupu ke kultuře jsou sesbírány na základě analýzy dokumentů, institucí a statistik, které v této oblasti působí. Činnost neziskových organizací je v práci přiblížena jak v teoretické, tak praktické části. Teoretická část vysvětluje formy, náplň a druhy neziskových organizací, které působí v České republice. Pro praktickou část pak byla sesbírána data o konkrétních organizacích, které působí na území Mikroregionu Východní Slovácko.

Projekt na podporu kulturních aktivit je navržen na základě kvalitativního výzkumu kulturních aktivit v Mikroregionu Východní Slovácko. Kvalitativní výzkum se provádí na základě pohledu jednotlivce či skupiny na danou problematiku, jednoduše lze interpelovat jako „názor“, k jeho využití není potřeba žádných statistických dat a údajů. V této práci je použit formou e-mailového dotazování. Pro vyhodnocení projektu je sestavena SWOT analýza. Ta slouží pro hodnocení vnitřních a vnějších faktorů, které mohou značně ovlivnit úspěšnost organizace, produktu, projektu či jakéhokoliv jiného záměru. Jedná se o nejpoužívanější analytickou techniku. Nejčastěji se používá v rámci strategického řízení a marketingu. Tvůrcem SWOT analýzy je Albert Humphrey, jenž ji navrhl v 60. letech, 20. století. Zkratka SWOT vychází z počátečních písmem, které symbolizují jednotlivé faktory v analýze. S – Strengths (silné stránky), W – Weaknesses (slabé stránky), O - Opportunities (příležitosti) a T – Threats (hrozby). SWOT analýza se dělí na dvě části, vnitřní a vnější. Podstatou je identifikovat silné a slabé stránky uvnitř a příležitosti a hrozby ve vnějším prostředí. Na základě toho je SWOT analýza rozdělena na čtyři kvadranty, kdy levá strana ukazuje vnitřní analýzu tvořenou ze silných a slabých stránek a práva tu vnější analýzu tvořenou z příležitostí a hrozeb. (Sociální síť pro business, ©2017)

Většina informací je sesbírána sběrem sekundárních dat. Zdrojem pro praktickou část jsou vlastní zkušenosti autora, ale i zkušenosti a zážitky z řad občanů, jenž jsou získané formou rozhovorů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

2 KULTURA

Samotný pojem kultura by se dal definovat jako ucelený soubor činností vytvářených lidstvem za celou dobu jeho existence. Jinde se kultura označuje za mechanismus, který je vytvářený jedincem, komunitou či národem a definuje je samotné. To znamená, že kultura může být jak proces, tak i nějaký produkt jedince nebo skupiny. Populární a moderní kultura obsahuje obrovskou škálu možností od fotbalových aktivit, hudby až po televizi. (Yeoman, 2015, s. 5) Kultura zasahuje do odvětví vědy, ekonomie, umění a vůbec do celkového společenského života jedince či společnosti v určitém historickém období. Vliv má kultura také na průmysl, obchod a služby či sport. Také historie daného národa ovlivňuje kultura. Především památky, které se z minulosti dochovaly do dnešní doby a je potřeba je chránit mají obrovský kulturní potenciál. Jsou to především hrady, zámky či kostely, které přilákají vždy nejvíce turistů. Opomenout se nesmí ani přírodní památky. Vždyť i veškeré krajina, kterou ovlivnil člověk, se označuje za kulturní krajinu.

Rozvoj nových technologií, který přišel na konci 20. století, rozšířil poptávku po kultuře. Objevuje se nový termín: masová kultura. Jedná se o oblíbenou, veselou a dosažitelnou formu kultur pro rozsáhlé publikum. Může jít o hudbu, styl oblékání, filmové žánry, reality show, televizní a internetové pořady. Tento druh kultury se setkává jak s pozitivy, tak negativy. Na rozhraní je třeba informovanost, sice se člověk dozví plno nových informací, ale zda existuje adekvátní zdroj této informace, si už musí divák či příjemce zvážit sám. Důležité je si uvědomit, že lidé si vytváří kultura sami a pokud jí chtějí takovou, tak by ji měla společnost akceptovat. (Urban, 2011, s. 119) V dnešní době zažívá kultura velký boom. S příchodem nových technologií, rychlým šířením informací, a především enormním výběrem možností se bavít, by se dalo říci, že dnešní kultura se nachází na vrcholu. Dohází k růstu životní úrovně, ekonomické výkonnosti a většímu množství volného času. Lidé mají široké pole působnosti ve výběru kulturních aktivit. (Tittelbachová, 2011, s. 120) Tím dosahují své vlastní seberealizace. Kultura má také funkci zábavní, relaxační, nahrazuje interpersonální styky a samozřejmě se jedná o dostupnou náplň pro volný čas. Zvyky, tradice, způsob oblékání, etika, verbální a neverbální komunikace, to všechno tvoří projevy kultury. Některé definice popisují kultura jako soubor produktů, duchovní, normativní a materiální povahy, který vzniká osvojováním si různých hodnot a norem. Část hodnot a norem dědí lidé z generace na generaci. Z toho se dá vyvodit, že kulturním se člověk nenarodí, ale postupně se jim stává. Pokud chce člověk kultura vytvářet, musí se jí v první řadě naučit. Kultura není výtvozem přírody, ale jedná se o svobodné dílo člověka. Každá spo-

lečnost si vytváří svoji vlastní kulturu a tím se odlišuje od ostatních. Kultura se dá rozdělit do několika segmentů. V prvním jsou materiální produkty vytvořené člověkem. Do druhého segmentu se řadí kulturně-sociální pravidla (zákony, předpisy, obyčeje, mravy, etika). Třetí místo zaujímají ideje, cíle a představy. Posledním segmentem se vyznačují instituce. (Urban, 2011, s. 115)

2.1 Stanoviska ekonomického kulturního systému

Existuje velmi úzký vztah mezi kulturou a ekonomikou. O tom, jak moc atraktivní bude konkrétní místo, svědčí i to, v jaké míře je kulturní. Tam, kde je kultura, dochází k atraktivitě tohoto místa, a navíc přispívá k lepšímu ucelení společnosti. Kultura vytváří pracovní místa, láká investory a obohacuje konkrétní místo, kde lidé žijí a pracují. Kultura může udávat i konkrétní „image“ neboli tvář města. Nejvíce turistů láká právě Paříž a Londýn, kvůli svým památkám, kozlu a možnosti bohatého kulturního vyžití. Potom jsou tady destinace jako je Řecko a Řím, které lákají na svou antickou kulturu i přímořské prostředí. Města s ekonomickým potenciálem pomáhají k růstu produktů a služeb. Hrají také strategickou pozici, protože lákají nejen k návštěvě, ale i bydlení. To pomáhá zlepšit ekonomický sektor. (Yeoman, 2004, str. 6)

Ekonomický systém kultury by se dal rozdělit do několika stanovisek. První stanovisko budou tvořit kulturní instituce. Tyto instituce jsou producenti kulturních statků, které mají podobu nějakého produktu nebo zboží. (Bačuvčík, 2012, s. 42) Kulturní instituce se dají rozdělit na komerční a nekomerční. Komerční jsou ziskové a nekomerční neziskové. Jedná se o to, zda byla instituce založena za účelem dosažení zisku či nikoliv. Dále to může být na základě vlastnictví soukromého nebo veřejného. Soukromé jsou ve většině případů nestátní, vlastní je buď právnická, nebo fyzická osoba. Veřejné zřizují instituce veřejné správy. Mohou být veřejnoprávní, jako příklad se hodí Česká televize a Český rozhlas anebo veřejné neziskové, kde se jedná často o velká divadla, filharmonie, galérie, muzea či knihovny. (Bačuvčík, 2012 s. 43). Jedno z velmi důležitých kritérií, podle kterého si většina osob i vybírá kulturní akci, je oblast. Do hlavních oblastí patří umění, sem patří obory dramatické, hudební, výtvarné a literární. Tyto obory se dělí dál podle žánrů jako příklad je hudební obor, kdy se může jednat o pop, rock, punk, dechová hudba aj. Druhou oblastí je ochrana kulturních hodnot, jako je muzejnictví, výstavy a památková péče. Další oblast zahrnuje vzdělávání, vědu a výzkum, ale také zájmová činnost. Do poslední oblasti můžeme zařadit management kultury, agentážní činnost (agentury) a podporu kulturního života.

(Bačuvčík, 2012, s. 44). Jiné publikace nerozdělují ekonomický systém na základě stanovisek, ale vychází z toho, že ekonomika je subsystémem umělého systému kultury. Navíc v dnešní moderní době by se každý podnik i organizace měla zabývat i environmentálním prostředím. Jaké dopady bude mít tato činnost v širším měřítku. Na základě toho se dají rozdělit subjekty na dvě odlišná vnější prostředí, na to, které se soustředí především na kulturní dopad a druhé, které se soustředí na přírodní aspekty. A to se projevuje u oborů jako je: kultura, vzdělávání, medicína, věda a inovace, literatura nebo i sport. (Šmajš, Binka a Rolný, 2012, s. 20) Pokud se vrátíme opět ke stanoviskům, tak další z nich rozděluje kulturní instituce podle velikosti, a to na malé, střední a velké. Toto rozdělení spočívá na základě počtu zaměstnanců. Malé mohou mít 1-9 zaměstnanců, ale spadají sem i ty od 10 až do 99 zaměstnanců. Střední 100 až 499 a velké od 500 zaměstnanců výše. Může se to ovšem i lišit, není přesně daná typologie. Hlavní je, aby šlo poznat, že se velikostně liší. Další stanovisko rozlišuje podle charakteru poslání organizace, které můžeme rozdělit na vzájemně účelové a veřejně účelové. Vzájemně účelové byly vytvořeny pro svou vlastní potřebu, nemusí se aktivně podílet na zájmu veřejnosti. Příkladem mohou být divadelní spolky nebo hudební skupiny, které hrají jen „pro sebe“. Veřejně účelové instituce jsou zaměřeny na veřejnost. Snaží se působit na okolí. Předposlední stanovisko souvisí se řízením organizace. Může to být instituce s pevnou formální strukturou, prostřednictvím externích agentur nebo svépomoci, kde si řeší řízení jednotlivec nebo skupina členů. (Bačuvčík, 2012, s. 45) V neposlední řadě se instituce odlišují podle způsobu financování na externí a interní zdroje. Externí zdroje pochází od orgánů veřejné správy. Mohou být ve formě grantů, daňových úlev či sponzorských darů. Vnější zdroje bývají nejčastěji příspěvky členů, dále to může být zisk z kulturní produkce ve formě vstupného. (Bačuvčík, 2012, s. 46)

2.2 Dopad kultury na společnost

Jak už bylo řečeno výše, člověk se do kultury narodí, ale není mu vrozená nebo instinktivně daná. Kulturu člověk dědí, odborně se tomu říká endokulturace. Zároveň se jí musí učit, což je proces akulturace. Společnost kulturu dále rozvíjí, předává ji dalším generacím a uzpůsobuje je době, která zrovna je. Na kultuře se může podílet jak malá skupina aktivistů, tak celý národ. Díky tomu se všude na světě různí. (Urban, 2011, s. 113) Kultura může být v podobě oslav, festivalů, koncertů či ohňostrojů. Pořádají se také i každoroční kulturní oslavy, které svědčí o tom, že se jedná o velkolepou a často již i tradiční zábavu. To všechno definuje společnost, která si tyhle kulturní akce vytváří. Někde si potrpí na velkolepé

oslavy plné masek, ohňostrojí a hudby, ale jinde stačí jen hudba s tancem. (Yeoman, 2004, s. 19) Účast na samotné kulturní události pak ovlivňují sociální prvky jako je pracovní obor, styl hudby, oblékání nebo jídlo, které bude na události. Kulturní události jsou pro širokou veřejnost. Každá taková akce má většinou daný program. Kde se bude konat, v kolik hodin, co se na ní představí, jestli je placená nebo zdarma a jak se na takovou akci můžete dostat. Čím větší je kulturní událost, tím je náročnější na přípravu. Důležité je datum konání a umístění, to nejvíce ovlivní, kolik osob jí navštíví. Tradiční akce, které jsou konané v určité pravidelnosti, nepotřebují takovou propagaci jako ty nové. Nejvíce se kulturní akcí pořádají na náměstí ve městech či kulturních sálech. Finanční výtěžek pak putuje k pořadatelům, kteří danou akci zařídili. (Richards, 2010)

Carl Gustav Jung byl zakladatelem analytické psychologie a považuje kulturu jako pozitivní jev při rozvoji osobnosti. V raném dětství to může být čtení pohádek, legend a mýtů. Je důležité v dítěti rozvíjet potřebu kultury. Brát ho do divadla, kina nebo muzea. Každý jedinec je individuální, ale vliv kultury bude mít pozitivní jev na tvůrčí schopnosti i na to, jak se bude dál vyvíjet jeho společenský život. Člověk je od přírody tvor společenský. Potřeba kulturního života má významný vliv. Také vliv náboženství se projevuje v kultuře. Lidé po celém světě si vybírají duchovní cestu. Schází se na mši, při svátcích a různých jiných akcích. O tom, zda má náboženství negativní či pozitivní vliv na život člověka, už je jiná otázka, do oblasti kultury ale patří. (Jedlička, 2014, s. 121) Kultura má obrovský dopad na společnost. Udává směr. Ukazuje, co a kdy bude „trendem“. V zimě jsou to plesy, během léta koncerty a festivaly, podzimu vládne divadlo a na zimu se chodí nejčastěji do kina, kdy je měsíc prosinec plný filmových premiér. To, jak moc je člověk kulturní se odvíjí také od jeho věku, pohlaví, sociálního zázemí či vzdělání.

2.3 Kultura v EU, ČR

Evropská unie je místem, kde se setkává mnoho odlišných kultur. Každá země má své vlastní tradice, památky a kulturní zvyklosti. To může být pro evropské občany na jedné straně bráno jako velká šance, jak obohatit svůj život, skrze kulturní rozmanitost. Má to i druhou stranu. Jak se s touto výzvou společenství v době globalizace vyrovná. Kultura definuje evropskou společnost a identitu. Má i velký ekonomický význam, protože zaměstnává okolo 3,8% jejich obyvatel a tvoří přibližně 4,5% celkového HDP Evropské unie.

V roce 2006 byla přijata Evropská strategie pro kulturu. Jejím cílem bylo uplatňování mezikulturního dialogu, napomáhat kreativité pomocí kulturních větví, kulturní rozmanitost a prosadit kulturu jako hlavní komponent mezinárodních vztahů Evropské unie v globálním měřítku.

Po této strategii vyšla nová s názvem Kreativní Evropa. Tento strategický rámec byl vytvořen pro roky 2014 – 2020, na podporu kinematografie, kreativního a kulturního oboru. Mezi jeho cíle se řadí práce s publikem, zlepšení přístupu kulturních a kreativních odvětvích k financování, rozvoj evropské jazykové a kulturní rozmanitost, podpora využívání digitálních technologií, rozvoj mezioborové a mezinárodní spolupráce. Programy mohou využívat jak členské státy EU, tak země Evropské zóny volného obchodu, potenciální kandidáti, kandidátské země a státy, které jsou zapojené do evropské Politiky sousedství. Nečlenské země se mohou zapojit do programu, když uhradí vstupní poplatek za účast a splní podmínky na základě zvláštních smluv. Dokument Kreativní Evropa se zabývá i audiovizuálními médii jako je televizní vysílání, film, audio a videonahrávky, které musí dodržovat pravidla pro jejich volný oběh na jednotném evropském trhu. Spolupráci ohledně právních předpisů členských států spravuje Směrnice o audiovizuálních a mediálních službách. Ta zavádí minimální standardy například v oblasti dostupnosti audiovizuálního materiálu lidem se sluchovým nebo zrakovým postižením, ochranu dětí, propagaci a reklamu. Program Kreativní Evropa je tvořen ze dvou dílčích programů: MEDIA, Kultura a z mezioborové části. (Kultura a média, ©2018)

Dílčí program MEDIA vznikl na zlepšení evropské kinematografie a audiovizuálního průmyslu. Navazuje na předchozí program MEDIA 2007. Vznikl už v roce 1991 a od té doby je implementován v rámci 5 až 7letých období. Současný program byl spuštěn 1. ledna 2014 a potrvá až do konce roku 2020. Současné oblasti, které finančně podporuje dílčí program MEDIA: podpora producentů (vytváření filmových a televizních projektů), vzdělávání, distribuce evropských filmů v kině, filmové festivaly, online distribuce, přístup na trh, kina a práce s publikem. Priority dílčího programu jsou celkem dvě. Tou první je snaha o posílení kapacity evropského audiovizuálního odvětví za účelem nadnárodního fungování. Tím se rozumí: dosahování a zlepšování dovedností a schopností profesionálů v audiovizi, zlepšit přístup na mezinárodní trh a vytvářet evropská audiovizuální díla s potenciálem pohybovat se jak v rámci EU, tak i za její hranice. Druhou prioritou je oblast podpory nadnárodního pohybu audiovizuálních děl prostřednictvím distribuce filmů v kinech pomocí nadnárodního marketingu, budování publika o evropská díla a budování

nadnárodního marketingu. Dílčí program MEDIA získal finanční prostředky v hodnotě 818 720 000 eur. (Mediadesk, ©2018)

Dílčí program Kultura podporuje oblast hudby, výtvarného a scénického umění, literaturu, umělecká řemesla, všeoborové projekty, architekturu, vydavatelskou činnost, design a kulturní dědictví. Nejvíce se zaměřuje na projekty týkající se mezinárodní spolupráce a to ze 70%, dále z 6,6% na literární překladatelskou činnost a po 6% také na evropské platformy a evropské sítě. Z prostředků programu jsou financovány i další iniciativy. Titul Evropské hlavní město kultury. To si každý rok propůjčuje jedno či více evropských měst, které pak mají možnost reprezentovat Evropě svůj kulturní život. Za celou dobu působnosti se tímto titulem mohla pochválit i dvě česká města. V roce 2000 to byla Praha a o pět let později Plzeň. (Kultura a média, ©2018) Dále je programem podporováno: označení Evropské dědictví, cena EU za literaturu, cena EU za architekturu a za péči o kulturní dědictví a cena EBBA (European Border Breakers Award). Na dílčí program Kultura připadá 453 220 000 euro.

Mezioborová část je nástrojem pro finanční záruky. Byla spuštěna roku 2016. Zahrnuje prostředky na vypracování studií, lepší sběr dat pro strategická opatření nebo prostředky na pilotní projekty spolupráce mezi audiovizuálními a dalšími kulturními a kreativními odvětvími. Na mezioborovou část byl přidělen příspěvek 190 060 000 eur. Celkový rozpočet programu Kreativní Evropa na období 2014 – 2020 je 1,462 miliard eur. O finanční podporu si může zažádat jakákoliv společnost nebo organizace, u které její projekt splní podmínky stanovené pro získání této podpory. Ta je možná pouze v rámci pravidelně vypisovaných výzev k předkládání žádostí. Tento program se neotevírá na žádosti jednotlivců. (Kreativní Evropa, ©2018)

2.3.1 Další programy financované EU

Nejvíce se na finanční podpoře kultury podílí spolupráce kulturní organizace s místním nebo regionálním orgánem na základě financování projektů pomocí strukturálních fondů. Kromě tedy přímé podpory kulturního sektoru přes programy Kreativní Evropa či Erasmus+, je poskytováno strukturálními fondy okolo 80% celkových nákladů EU na zlepšení oblastí umění a kultura.

I. Erasmus+ - přispívá k růstu dovedností v oblasti vzdělání, znalecké přípravě, budování vědomostí, odborné přípravy a partnerství prostřednictvím znalostních aliancí a aliancí odvětvových dovedností.

II. EU COSME (Program pro konkurenceschopnost podniků s důrazem na malé a střední podniky) – podporuje podnikání, dostupnost financí a trhu pro malé a střední podniky.

III. Program Horizont 2020 napomáhá výzkumu a inovacím v oblasti kultury a odvětví péče o kulturní dědictví. (Kultura a audiovizuální oblast, ©2014)

IV. „Evropa 2020“ strategie, která je vytvářena na desetileté období s cílem zvýšit nový růst. Snahou je udržitelná a inteligentní ekonomika, jejíž snahou je omezit sociální vyčleňování. Mělo by dojít také k nárůstu pracovních míst, produktivity a ke zkvalitnění sociální soudružnosti. Do roku 2020 si EU zvolila pět cílů, kterých chce dosáhnout. Jedná se o inovaci, vzdělání, zaměstnanost, změny klimatu a energetiky a sociální začleňování. Každý členský stát si v této oblasti vymezil své vlastní cíle. Strategie tedy motivuje, jak ke konkrétním činům na úrovni EU, tak i členských států.

V. Fond soudružnosti (Kohezní fond) je určen na podporu rozvoje chudších států, ne regionů. Podílí se na financování větších infrastrukturních záměrů v oblasti ochrany životního prostředí, transevropských dopravních sítí, ale má přispět i k rozpočtové stabilitě.

VI. Evropský sociální fond podporuje hlavně neinvestiční projekty. Kvůli zlepšení sociální a hospodářské soudružnosti se zaměřuje na zaměstnanost a počet pracovních příležitostí.

VII. Evropský fond pro regionální rozvoj má na starost investiční projekty. Snaží se snižovat rozdílnosti v zaostávajících regionech a na upadajících průmyslových místech. (Strukturální fondy, ©2018)

VIII. Od roku 2007 finančně podpořil Evropský fond pro regionální rozvoj částkou 3,3 miliardy eur na ochranu a zachování kulturního dědictví, na rozvoj kulturní infrastruktury 2,2 miliardy eur a na kulturní služby přispěl 555 milionů eur. 150 milionů eur pak bylo investováno od roku 1998 Evropskou unií přes rámcové programy, které se podílejí na výzkumu a technologickém rozvoji. (Kultura a audiovizuální oblast, ©2014)

Mimo programy Evropské unie, kterými se podporují všechny členské státy, vznikají i programy pouze mezi konkrétními členskými státy. Typickým příkladem je Visegrádský fond. Fond je mezinárodní dárcovská organizace založená roku 2000 Visegrádskou čtyřkou, kam patří země Česko, Maďarsko, Polsko a Slovensko. Tyto země prosazují regionál-

ní spolupráci ve Visegrádském regionu i mezi regiony V4 a dalšími zeměmi, především v regionech západního Balkánu, ale také ve východních regionech. Fond uděluje 8 miliónů EUR prostřednictvím grantů, zahraničních pobytů a stipendií. Na tuto částku přispívá každá země V4 rovným dílem. Na financích se podílí i dárcovské země (Kanada, Německo, Nizozemsko, Jižní Korea, Švédsko, Švýcarsko, Spojené státy) a poskytly 6 miliónů EUR prostřednictvím různých grantových programů, které fond vede od roku 2012. (Visegrad Fund, ©2018a) Pomocí Visegradských grantů se snaží dosahovat inovativních myšlenek, které řeší společné výzvy vysoce kvalitními projekty regionální spolupráce. Cílem je najít organizace, které jsou ochotny sdílet vědomosti, posílit inovace a zapojit občany do Visegradské oblasti, ale i do celé střední a východní Evropy, ať už se jedná o malé občanské sdružení, nebo zkušenou celostátní organizaci. Finančními prostředky jsou podporovány různé činnosti ve všech možných oblastech. Jedním z nich je i kultura a společná identita. V této oblasti jsou podporovány projekty na posílení regionální a evropské identity pomocí společných kulturních iniciativ ve Visegrádském regionu. Mezi další oblasti pak patří: Regionální rozvoj, životní prostředí a cestovní ruch, demokratické hodnoty a média, inovace, výzkum a vývoj, podnikání a řada dalších. (Visegrad Fund, ©2018b)

Další mezinárodní spolupráci v oblasti kultury u nás plní Ministerstvo zahraničních věcí. To si je vědomé důležitosti zahraniční politiky, prezentaci České republiky v zahraničí a celkově kladného obrazu ve světě. Cílem MZV je představit Českou republiku jako tvůrce nových hodnot, ale i jako majitele bohatého kulturního dědictví. V kulturní oblasti odbor veřejné diplomacie účinně kooperuje se zastupitelskými úřady a velkou sítí zahraničních Českých center při organizaci jednotlivých kulturních akcí. Za takovou akci se považuje třeba putovní výstava, příkladem může být výstava „České bižuterie“. Při takovéto akci se organizátoři (z odboru veřejné diplomacie) potýkají s přípravou, výrobou, dopravou na příslušný zastupitelský úřad i předběžným programem. Odbor kulturní akce provádí buďto ve spolupráci s místním pořadatelem, nebo na základě zastupitelského úřadu. Důležitou funkci má odbor při vypracování agendy tzv. kulturních dohod (oboustranné dohody o kulturní, vědecké a školské spolupráci), které sjednává ČR s jinými státy. Prezentaci České republiky v kulturní sféře garantuje také síť Českých center. Česká centra mají na starost rozvoj kulturního rozhovoru se zahraniční veřejností a posílit představení tuzemska ve všech oblastech kultury, cestovního ruchu, školství, vědy a obchodu. Celkem existuje 24 poboček v nejvýznamnějších světových metropolích ve 21 zemích na 3 kontinentech. Česká centra jsou příspěvkovým sdružením Ministerstva zahraničních věcí ČR. Nově Česká centra za-

vedla projekt CzechPlatform, což je neplacený webový informační portál. Ten slouží na podporu vývozu českých kulturních a kreativních průmyslů. Tím pomáhá k lepší zahraniční prezentaci. (Ministerstvo zahraničních věcí, ©2017)

2.4 Instituce EU odpovědné za kulturu a média

Na podporu společných cílů používá Společenství OMC – Open Method of Coordination, česky se jedná o „otevřenou metodu koordinace“. Jde o formu mezivládní produkce politik, ze které ovšem nevyplývají povinná legislativní opatření. Metoda vymezí rozsah spolupráce členských států, jejichž politika se orientuje ke kolektivním obecným cílům, které jsou stanoveny na evropské i národní úrovni. Společenství může aplikovat kanály. Většinou ale jen tam, kde to dovoluje Smlouva zakládající ES. Zpravidla se jedná o audiovizuální věci nebo vzájemné uznávání diplomů. (Kultura a média, ©2018)

Organizace působící v oblasti kultury na území Evropské unie:

Rada EU – Opatření ve sféře kulturní politiky jsou prokonzultovány a akceptovány v rámci Rady EU pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport (EYCS) jednomyslně a při společném rozhodnutí s Evropským parlamentem.

Evropská komise – Zde se touto politikou věnuje Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu. V jejím vedení je lucemburská generální ředitelka Martine Reicherts. Komisařem pro vzdělávání, kulturu, mládež a sport je Tibor Navracsics z Maďarska.

Evropský parlament – V Evropském parlamentu má za úkol tuto problematiku řešit Výbor pro kulturu a vzdělávání. Česká republika je zde představována europoslankyní Michaelou Šojdrovou (KDU-ČSL). Ta je také i místopředsedkyní výboru.

Agentury a úřady – Odpovědnost za vedení části evropských programů v audiovizuální oblasti, sportu, vzdělávání, občanství, dobrovolnictví a kultuře má Vzdělávací agentura pro audiovizí, vzdělávání a kulturu (EACEA – The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency). Tato agentura vznikla v roce 2006. Je pod vedením čtyř ředitelství – kromě již uvedené generálního ředitelství pro vzdělávání a kulturu zde sehrávají roli také generální ředitelství pro komunikační sítě, obsah a technologie (CNECT), GŘ pro evropskou civilní obranu a operace humanitární pomoci (ECHO) a GŘ pro migraci a vnitřní věci (HOME).

Za Českou republiku je zodpovědné u kulturní a audiovizuální politiky Ministerstvo kultury, společně s dalšími ministerstvy – Ministerstvem zahraničních věcí (mezinárodně-

politická oblast, včetně kulturní diplomacie) a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (řeší mnohojazyčnost). (Kultura a média, ©2018)

2.4.1 Kulturní politika

To, jak bude vypadat kulturní život ve státě, ve velké míře ovlivňuje státní a veřejná politika prostřednictvím svých orgánů ve vztahu ke kultuře. Na kulturní život mají velký vliv legislativní akty západoevropských zemí. Většina evropských zemí vytváří prostor, který napomáhá budovat ve státě společenský život. Konkrétně v České republice je kultura vnímána jako základní lidská potřeba a stát pomocí svých systémů napomáhá udržovat společenské hodnoty. Velké změny v ČR nastaly po roce 1989, kdy dochází k ekonomickým, legislativním a ideologickým opatření v oblasti kultury. Bylo to tím, že před rokem 1989 existovaly ve sféře umění a kultury monopolistické subjekty, kterým byly zajišťovány potřebné finanční zdroje. To se změnilo a od jara 1990 bylo po dlouhé době opět umění a kultura ve svobodné společnosti, každý, kdo chtěl, se tedy mohl zapojit. Postupem času se stalo prioritním podporovat z ekonomického hlediska jak kulturu, tak i umění včetně kulturního dědictví a památek. Začala postupná transformace, která přispěla k tomu, že dnes existuje nová kulturní politika. (Nekolný, 2014, s. 16) Existují čtyři základní modely kulturní politiky na základě toho, jak stát přistupuje k této oblasti. Stát zaujímá tyto čtyři role: zlehčovatel, patron, architekt a konstruktér.

Role patrona – stát zachovává odstup od oblasti kultury. Případná pomoc se provádí ve formě uměleckých rad, které jsou nezávislé na státní správě. Jednoduše řečeno podpora spočívá v tom, že stát poskytuje prostředky na kulturu, ale neovlivňuje, kdo bude příjemcem. O tom, kdo získá prostředky, se rozhoduje na základě soutěže a konkurence mezi uchazeči. Výhodou je zvýšená kvalita jednotlivých kulturních produktů, naopak nevýhodou je, že na některé projekty nebude brán zřetel. Tento model státu najdeme ve Finsku, ale z části má své zastoupení i v Německu, Dánsku, Lucembursku, Švýcarsku, Velké Británii nebo ve Švédsku. (Bačuvčík. 2012, s. 53)

Zlehčovatel – tato role spočívá především v podpoře neziskových profesionálních i amatérských organizací. Zásadním cílem je subvence procesu tvorby. Společně se státem se podílí na financování i vnější soukromé zdroje, které stát podporuje. Základním nástrojem podpory tohoto typu jsou daňové úlevy. Nejčastěji se můžeme setkat s tímto typem podpory v Itálii, Švýcarsku, Velké Británii a Holandsku. (Bačuvčík. 2012, s. 53)

Třetí role, kterou stát zastupuje, se jmenuje konstruktér. Jedná se o extrémní model, protože je zde předpokladem, buď vlastnictví, nebo přímé ovlivňování státu u veškeré kulturní oblasti. Původci kultury se musí často stát členy ve státem řízených uměleckých spolcích. Nejčastěji se tento model objevuje v totalitních režimech, kde se očekává i existence silné protistátně orientované neoficiální disidentské kultury.

Model státu architekt uzavírá dělení. V této roli přispívá stát na kulturu přes ministerstvo kultury, které má pak rozhodovací pravomoc pro jednotlivé zájemce. Uchazeči o podporu jsou do značné míry závislí na podpoře od státu. V některých případech může dojít k umělecké stagnaci, protože takováto podpora představuje pro organizace jistotu finančního příspěvku. Stát se pomocí této role enormně podílí na vývoji kultury dané země. Kromě Itálie, Švédska, Německa, Nizozemí, a Lucemburska má tento model také Portugalsko, Francie a Estonsko. (Bačuvčík, 2012, s. 54)

V současnosti se citelně projevuje, že kulturní sektor v ČR je podceněn, v ohledu na jeho zásadní význam pro ekonomický růst i rozvoj společnosti. Je to tím, že existuje jen nepatrná podpora ze strany veřejné správy, pouze malá pozornost ze strany státních institucí a politické reprezentace. (Nekolný, 2014, s. 40)

2.4.2 Hlavní oblasti kulturní politiky států v Evropě

- mezinárodní kulturní spolupráce včetně její nové formy,

Mezinárodní kulturní spolupráce se odvíjí od mezinárodní politiky jednotlivých států. Dále je také spjatá s kulturně - historickou pamětí národů. Každý stát má svojí vlastní kulturní politiku, ale existuje zde snaha o společné principy. Ty navrhla Evropská rada. Jedná se o rozmanitost, kreativitu, rovnost a participaci na kulturním životě. Tyto principy by měl každý evropský stát rozvíjet na mezinárodní, ale i místní úrovni. U mezinárodní úrovně by se mělo především jednat o: Integraci národní kultury do mezinárodního povědomí, podporu mezinárodních kulturních projektů, využití přílivu kulturních směrů a vlivů a v neposlední řadě také prosazování mezinárodní kulturní spolupráce v konkrétních oblastech. (Bala et al., ©2004, s. 37)

- péče o národní kulturní dědictví a její změny,

Nejčastější změny nastaly v legislativě, a to v první řadě u bývalých socialistických zemí. Ty u většiny států nastaly do roku 2000. Výjimku tvořilo Bulharsko. Další negativní vliv komunismu v evropských zemí se týkal historických budov, které byly velmi zanedbané.

Velmi úspěšné státy v navracování budov do jejich původního stavu bylo Chorvatsko a Lotyšsko. V rozporu mezi kulturním dědictvím a komerčními zájmy je Rusko. To nebere ohled na historický ráz a klidně dál využívá budovy pro komerční účely i přes jejich chátrající stav. (Bala et al., ©2004, s. 38)

- strategie motivující zaměstnanost v kulturním sektoru,

Za velmi závažný problém, který v oblasti kultury existuje, se považuje nedostatečné ohodnocování osob, které zde pracují. Především je to špatně zavedený důchodový systém a nízká mzda. Navíc státy čím dál méně podporují kulturní instituce, s tím se potýká především Bulharsko. Rusko naopak oplývá nedostatkem pracovníků, kteří by byli dostatečně kvalifikovaní a zvládli by se lépe orientovat v novém ekonomickém prostředí. Zkrátka by to chtělo pružný zaměstnanecký systém, který by méně komplikoval tvůrčí činnosti. (Bala et al., ©2004, s. 38) S největší nezaměstnaností v kulturním sektoru se potýká Chorvatsko. Je to dáno nízkou podporou v nezaměstnanosti a mnoha umělcům chybí dostatečná kvalifikace. V budoucnosti je cílem vytvořit fungující kulturní trh. (Bala et al., ©2004, s. 39)

- jazyková politika,

Byla shrnuta do čtyř základních témat. První z nich je snaha očistit národní jazyk od vnějších vlivů jako dialekty a přejímání cizích slov do mateřského jazyka. Nepoužíváním anglických zkratk a slangů, které se díky komunikačním prostředkům dostávají do široké veřejnosti. V Estonsku dokonce byly i kurzy a programy na podporu původního estonského jazyka. Dalším tématem je zachování národního jazyka. Hlavně zamezit cizím jazykům, aby vytlačovaly původní. S tím se potýká Slovinsko, kde je Slovinština nahrazena angličtinou komerční oblastí. (online dokument MK o kulturní politice, str. 39) Třetí téma se zabývá rozšiřováním národního jazyka do zahraničí. Především překlady národního jazyka do zahraničí. Tento stav je ve Švédsku a Dánsku. Trendem je i šíření anglického jazyka, který slouží komunikaci na světové úrovni. Posledním tématem je zachování práv menšin na vzdělávání v mateřském či místním jazyce. V Bulharsku není mateřským jazykem bulharština, ale každý občan má právo na vzdělání v tomto jazyce. (Bala et al., ©2004, s. 40)

- vztah mezi kulturou a médií,

Zde se dají média rozdělit na veřejnoprávní, soukromý komerční a nekomerční sektor. Většina evropských států má také legislativní úpravu, která se zabývá vztahem kultury a médií. Důležité je mezi kulturou a medií zachovat svobodu vyjádření, dostupnost a rozmani-

tost obsahu. Evropské země se shodli v oblasti mediální politiky na obecné představě obsahů veřejnoprávního televizního a rozhlasového vysílání. (Bala et al., ©2004, s. 40)

- rovnoprávnost v kulturní politice,

Evropské státy rozdělily téma rovnoprávnosti v oblasti kulturní politiky na čtyři okruhy. Prvním okruhem jsou obecná práva na kulturu. Vznikají různé národní programy, které podporují spolupráci mezi místními společnostmi a školami. Velké sociální rozdíly ve společnosti mají za následek to, že se lidé nemohou aktivně podílet na kultuře. Druhým okruhem je sociální rovnoprávnost ve vztahu ke kultuře. Zapojení sociálně slabých a starších osob do kulturního procesu. Dalším okruhem jsou práva národních a etnických menšin na kulturu. Především jde o zachování identity kulturních menšin a jejich zapojení do procesu. Poslední okruh tvoří participace na pracovním trhu v oblasti kultury z hlediska pohlavní rovnoprávnosti. Rovnoprávnost pohlaví, stejné nároky na zaměstnání pro všechny a sjednocení platů. (Bala et al., ©2004, s. 41)

- umělecké vzdělávání,

Týká se evropských států, které mají ve školních osnovách na základní a střední úrovni určitou formu povinné umělecké výuky. (Bala et al., ©2004, s. 42)

- kulturní průmysl,

Pouze některé země se zabývají kulturním průmyslem. U většiny států je kulturní průmysl regulován kulturní politikou státu. Kromě Estonska a Lotyšska, kam finance putují pouze na vybrané projekty, nikoliv na celý kulturní průmysl. Ve Slovinsku je celý kulturní průmysl pod vlivem státu. Nejvíce vyskytovaným problémem v kulturním průmyslu je porušování autorských práv, kde dochází k ilegálnímu kopírování originálních audiovizuálních nosičů. Z ekonomického hlediska jsou velkou nevýhodou změny spojené se sazbou DPH, které ovlivňují aktivity spojené s tiskovinami. Především to souvisí s prodejem knih. (Bala et al., ©2004, s. 42)

- vztah ke kulturním menšinám.

Tato problematika je řešena institucemi a zákony, které jsou za ni zodpovědné. Státy prostřednictvím svých institucí zavádí programy na ochranu kultury jednotlivých menšin. Vy dávají se také zákony, které přímo stanovují práva menšin na kulturu. Zákon přímo udává vzdělávací programy menšinovým národům. Existují i různé programy pro imigranty a

uprchlíky. Ve zkratce by se dalo říci, že se jedná o ochranu kulturního dědictví menšin, které žijí v daném státě. (Bala et al., ©2004, s. 43)

2.5 Kultura v ČR

Kulturu v České republice v současné době spravuje Ministerstvo kultury. Současně stojí v jejím čele ministr Ilja Šmíd. Pod ministrem disponuje ještě sekretariát a několik různých odborů. Například odbor muzeí, odbor památkové péče, odbor literatury, knihoven a umění, odbor církve, odbor regionální a národnostní kultury či odbor příspěvkových organizací. (Ministerstvo kultury, ©2018a) Kromě Ministerstva kultury se podílejí na kultuře i jiná ministerstva, která do ní ovšem už nezasahují v tak enormním rozsahu, například Ministerstvo financí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zahraničních věcí apod. Příslušná ministerstva jsou v kulturní hierarchii na nejvyšší místě. Potom působí příslušné odbory, kraje, okresy, města, obce, kulturní instituce, neziskové organizace a jiná sdružení.

Kulturní sektor v České republice podle Ministerstva kultury by se dal rozdělit takto:

- oblast kulturně – výchovné činnosti
- oblast umění, kam spadá především tvůrčí činnost
- památkové péče
- oblast autorského práva
- oblast knižní kultury a knihoven (vydavatelství, nakladatelství)
- movité kulturní dědictví (muzea, galerie)
- hromadné sdělovací prostředky a kinematografie
- církve a náboženské společnosti

Toto rozdělení je na základě toho, jaká činnost se v tomto odvětví provozuje. (Tittelbachová, 2011, s. 124)

Z historického hlediska je Česká republika velmi bohatá na kulturu. Čím více zajímavostí a kulturních památek může země nabídnout, tím lépe se jí bude dařit. Roste její historická hodnota a odráží se to i v ekonomice, která díky turismu vzrůstá. Nejvýznamnější součástí kulturního bohatství národa jsou Národní kulturní památky. Jedná se o památky výjimečného historického významu nebo s výjimečnou uměleckou hodnotou. V roce 1962 byly vyhlášeny vládou první a nejvýznamnější národní kulturní památky u nás. Mezi ně řadíme české korunovační klenoty, Vyšehrad, Karlův most, hrad Špilberk v Brně, Lidice a řadu dalších. Česká republika je také od roku 1990 členem světové organizace OSN pro výcho-

vu, vědu a kulturu s názvem UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization). Tato organizace přijala roku 1972 - „Úmluvu o ochraně nejvýznamnějšího světového kulturního a přírodního bohatství“. Důležitým cílem bylo především zachovat unikátní a významné památky, přírodní výtvořy a umělecká díla i pro budoucí generace. Česká republika se může pyšnit tím, že na seznamu nejprestižnějších světových památek má celkem 12 lokalit. Jako první byly zapsány místa hlavního města Prahy, Český Krumlov a Telč. Později byly doplněny ještě o Žďár nad Sázavou, Kutnou Horu, Lednicko – Valtický areál, Holašovice a Kroměříž, Litomyšl, arcibiskupské město Olomouc, Brno a poslední zapsanou lokalitou byl v roce 2003 Třebíč. Samozřejmě řada dalších památek usiluje o zapsání. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 128, 129)

Dalším druhem kultury, který je v České republice velmi rozšířený, ale těžko formulovatelný, je regionální kultura. U národní kultury víme, že se jedná o památky, které spadají do konkrétního území, které je přesně vymezeno a definováno. Vymezit ovšem území regionu je obtížné, protože každý má svou specifickou vlastnost a navzájem se často odlišují. Ať už je to na základě tradic, území, úrovně vzdělání či regionálního hmotného kulturního dědictví. Regionální kultura obsahuje prvky tradiční, lidové, masové, populární i jiné kultury. Současně má na ni velký vliv řada kulturních vrstev, pozůstatků nejrůznějších kulturních vlivů a inovačních procesů, které buď proběhly, nebo stále ještě probíhají. Regionální kulturu lze tedy definovat jako časoprostorový průsečík či průnik jak minulých, tak současných společenství a jejich kultur. Ukázkovým příkladem jsou různé představy a úsilí o územní vymezení tradičního kulturního regionu Slovácko. Slovácko je jedním z největších etnografických regionů na Moravě. Rozkládá se na pozadí okresů Břeclav, Hodonín, Uherské Hradiště a Zlín. Slovácko nebo jak dřívější autoři uvádějí Moravské Slovensko, se člení do subregionu Dolňácko, Hornácko, Podluží, Moravské Kopanice. Některé zdroje odkazují také na přechodné oblasti neboli subregiony Hanácké Slovácko a Luhačovické Zálesí. Tyto přechodné oblasti vznikají na základě různých kritérií. Mezi ně lze z kulturního hlediska zařadit typické zástavby (lidová architektura), tradice (kroje) či nářečí (dialekt). Co však mají všechny region společné je to, že zde musí existovat nějaké centrum. Od něj se pak odvíjí veškerá kulturní integrace. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 113-118)

Posledním typem kultury, který stojí za zmínění, je lokální kultura. Lokální kultura se odvíjí od různých složek, ať už s materiální či nemateriální povahou, které se vážou k určitému místu. Jinými slovy se dá definovat jako kultura místa, kde hrají velkou roli tradice a zvyklosti. Většinou se dá setkat s lokální kulturou buď na vesnici, nebo ve městě.

V té venkovské pak dominují prvky lidové tradice, zvyklostí a obyčejů a folklór. Naopak ve městech se jedná spíše o elitní kulturu vytvářenou elitní vrstvou umělců a o populární a masovou kulturu. Ve městech je stěžejní také městská architektura, která se vyznačuje radnicí, městskou bránou, věžemi a dalšími městskými prvky. Mezi hmotné prvky lokální kultury se řadí stavební kulturní památky. Patří sem lidová architektura, sakrální památky, funerální památky, feudální architektura, technické a vojenské památky. Dále jsou to ještě ostatní prvky hmotné lokální kultury, kam se řadí umělecké, uměleckořemeslné a ostatní drobné památky, drobné artefakty, kulturní krajina, historické zahrady a parky, archeologické památky, genofond flóry a fauny, kulturní infrastruktura, tradiční gastronomií i tradiční výrobní postupy. Mezi nehmotné prvky lokální kultury zahrnujeme převažující způsob života, náboženský a spolkový život a tradiční zvyky s oslavami. Mezi nejčastější tradice patří masopustní zábava, velikonoční koledy s pomlázkami, pouť, stavění máje, společný vánoční strom na náměstí či vsi, obchůzky svatého Mikuláše nebo Tří králů. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 63 - 81) Pro fungování lokální a regionální kultury je potřeba vymezit i strategii podpory kulturního a kreativního průmyslu, která souvisí se zajištěním umění a kultury. Kultura tvoří image, vznikají nová pracovní místa a rozvíjí se kulturní potenciál regionu, měst či obcí. Další výhodou je, že organizace kulturních událostí přispívá k ekonomickému růstu a k budování kulturních center. (Šviráková, 2014, s. 14)

2.5.1 Kulturní politika v České republice

Po roce 1989 se většina osob působící v kulturní sféře a pracovníků kulturních organizací shodla na tom, že stát by měl do kultury zasahovat v co nejmenším rozsahu. Na druhou stranu je potřeba, aby stát i nadále kulturu podporoval. Další, poněkud ojedinělý, postoj představili jednotliví ministři, kteří sestavili koncepční materiál pro rozvoj kultury. (Bačuvčík, 2012, s.56) První významnější dokument vznikl až v polovině devadesátých let. Podmět ke vzniku toho dokumentu dal ministr Pavel Tigrid. Tento dokument, který má název: „Vztah státu ke kultuře. Kulturní politika evropských zemí.“, na základě rešerše kulturních politik evropských zemí formuloval hlavní principy, které by se měla dodržovat také kulturní politika v České republice. (Bala et al., ©2004 s.70) Dalším vydaným dokumentem v roce 2001 byla „Strategie účinnější státní podpory kultury. O tři roky později vznikla nová verze - „Kulturní politika: Funkce kultury, hlavní cíle a nástroje kulturní politiky. Tento dokument jako první formuloval státní politiku. Poměrně velký obsah se zaměřil na problematiku knihovnictví, ale za to hudební scéna byla pouze zmíněna. Vedle hlav-

ních dokumentů o kulturní politice vznikaly i koncepce zaměřené na konkrétní oblasti z kultury. Další novější verzi sestavila Katedra teorie kultury Filozofické kultury Karlovy univerzity v Praze, jednalo se o: „Vztah státu ke kultuře. Kulturní politika evropských zemí.“. Za hlavní selhání, které autoři studie zaznamenali, je to, že se nepodařilo zvýšit výdaje na kulturu na úroveň 1% výdajů státního rozpočtu. Květen 2006 přinesl další dokument Ministerstva kultury: „Koncepce účinnější podpory umění na léta 2007-2013“. Kde se objevila i SWOT analýza na jednotlivá kulturní odvětví. Konec roku 2007 dal vzniknout dokumentu „Podkladové studie k principům státní kulturní politiky na léta 2008-2014“, ten vytvořil tým Katedry teorie kultury na UK v Praze. (Bačuvčík, str 58) Po obsahové stránce velmi důkladně zdůraznil priority, záměry a základy pro budoucnost kulturní politiky. Během listopadu 2008 schválila vláda ČR dokument „Státní kulturní politika na léta 2009 - 2014“. Kritické tento dokument označují, již podle jeho definic státní kultury, za málo konkrétní oproti dřívějším dokumentům. Oblast kulturní politiky zahrnuje i produkci reklamních agentur, které mají spojitost s grafickými a filmovými studií. Tento druh ekonomie se ovšem liší od klasické „umělecké“ kultury. (Bačuvčík, 2012, s. 59)

Ministerstvo kultury ČR vydalo mnoho různých koncepcí v oblasti kultury. Mezi ně patří například Koncepce památkové péče ČR 2017 – 2020. Ta stanovuje důležité priority v oblasti ochrany a odborného dohledu nad významnou částí kulturního dědictví České republiky.

Další významný dokument tvoří Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR 2016 – 2020. Ten spočívá především v zachování nemateriálního kulturního dědictví spojeného se zkušenostmi, znalostmi či dovednostmi. Cílem je hlavně podpořit identifikaci, ochranu, využívání, dokumentaci a předávání tradiční lidové kultury dalším generacím.

Ministerstvo kultury také vydalo Koncepci podpory umění v ČR 2015 – 2020. Tento dokument je aplikovatelný pro knihovny MK, literaturu a odbor umění. Za své cíle si klade podpořit mezinárodní spolupráci a export, podpořit uměleckou tvorbu, profesionalizaci a strategické plánování a v neposlední řadě také využít potenciálu umění pro rozvoj společnosti. (Ministerstvo kultury, ©2015)

Samozřejmě existuje celá řada dalších dokumentů v oblasti kultury. Koncepce se týkají i knihoven, muzeí, filmového průmyslu a jiných oborů. Jde vidět, že ministerstvo kultury se opravdu snaží o to, aby měla každá oblast svůj příslušný dokument a byla co nejlépe kon-

kretizována. Závěr této kapitoly patří dokumentům o kultuře ve Zlínském kraji. Ta je významná z hlediska přiblížení i praktické části.

Koncepční dokumenty zpracovány pro Zlínský kraj v oblasti kultury se dělí na tři hlavní kategorie:

- Koncepce rozvoje kultury
- Koncepce a nastavení podpory kultury
- Koncepce rozvoje místní kultury

Koncepce rozvoje kultury byla vydaná v roce 2005 a není nijak časově omezena. Vychází z toho, jak se vyvíjí kultura ve Zlínském kraji. Především jak je vnímaná svými aktéry a jaká mezi nimi funguje spolupráce. Klade si do roku 2013 těchto pět strategických cílů:

- Podpořit subjekty v oblasti kultury.
- Zvýšit výdaje na financování kultury ve Zlínském kraji.
- Zvýšit dostupnost kultury.
- Provázání školství a kulturních institucí včetně profesionálních.
- Zapojení kulturního bohatství do aktivit cestovního ruchu.

Zlínský kraj se snaží všechny cíle postupně co nejvíce zlepšovat. Došlo k mírnému zvýšení výdajů na podporu kultury, Centrála cestovního ruchu Východní Moravy propaguje akce k propagaci místní kultury a dochází i ke spolupráci škol, po stránce vzdělávací i pro potřeby praxe. Především poslední z cílů je všeobecně velmi často opomíjený. Přitom kultura nejvíce těží ze svého kulturního bohatství. Je tedy důležité, aby kraj navštěvovalo co nejvíce místních, ale i zahraničních turistů. Snahou je také to, aby se noví i stávající turisté rádi do kraje vraceli. To se daří zlepšováním informací a dostupností nových technologií. Mimo jiné vznikl i Program podpory kultury ve Zlínském kraji, který byl vytvořen v souladu s požadavky zákona č. 129/2000 o krajích. Tím se ukazuje, že Zlínský kraj se snaží uskutečnit svoje povinnosti jak po stránce zákonné, tak i té věcné. Další koncepce místní kultury pro období 2009 – 2013 měla velmi podobné cíle jako ta předchozí. Mimo jiné se potvrdilo, že problémy místní kultury jsou stejné jako obecné problémy kultury ve Zlínském kraji. V současné době byla vytvořena na podporu místní kultury ve Zlínském kraji: Koncepce rozvoje místní kultury Zlínského kraje na léta 2015 – 2024. Ta je podobná jako předchozí koncepce. Mimo jiné navazuje také na místní tradice, zvyky a folklór. (Zlínský kraj, ©2015, s.3,4)

Vyjma strategií je nutné zmínit, kdo všechno poskytuje kulturní služby a statky v České republice. Tito poskytovatelé kulturních služeb a statků jsou vlastníci nebo nájemci příslušných hmotných podmínek (budova, zařízení aj.). Jejich činnost podporuje kulturní život a je strategická i po ekonomické stránce, protože z ní plynou i příjmy a výdaje podle toho, jak moc se jim daří. Následující tabulka ukazuje, kdo všechno je zprostředkovatelem kulturních činností. (NIPOS – MK, ©2017, s. 18)

Tabulka 1 Zprostředkovatelé kulturních činností

ZPROSTŘEDKOVATELÉ KULTURNÍCH ČINNOSTÍ	
1.	Kino
2.	Televize
3.	Divadlo
4.	Rádio
5.	Koncertní sál
6.	Muzeum a galerie
7.	Výstavní sál
8.	Nemovitá kulturní památka
9.	Knihovna
10.	Archív
11.	Nakladatelství/ vydavatelství
12.	Výrobci a distributoři audiovizuálních děl
13.	Ostatní poskytovatelé

Zdroj: NIPOS – MK, ©2017, s. 18 zpracování vlastní

Tabulka ukazuje okruh poskytovatelů, kteří udávají kulturní život v Česku. Tento okruh se může různit v závislosti na možnosti obstarávání dat za instituce jednoho druhu.

Definice poskytovatelů kulturních služeb:

- a) Kino – místo, kde se promítají filmy pro publikum za finanční poplatek.
- b) Televize – systém telekomunikačních mechanismů pro vysílání a přijímání rychlého sledu obrázků a zvuků na dálku. Tyto služby poskytuje vlastník nebo provozovatel těchto mechanismů.
- c) Divadlo – místo, kde se provádí scénické produkce na pódiu před veřejností v hledišti.
- d) Rádio – telekomunikační zařízení sloužící pro jednosměrný přenos zvuku na dálku.
- e) Koncertní sál – místo, kde účinkují hudebníci (festivaly, hudební soubory...)
- f) Muzeum a galerie – zařízení, kde se na základě předem domluveného plánu vystavují umělecká či historická díla (obrazy, staré předměty). Jedná se o různé sbírky, které mají přírodní, vědeckou nebo historickou hodnotu.
- g) Výstavní sál – je určen pro vystavování uměleckých děl

- h) Nemovité kulturní památky – objekty, které si mohou návštěvníci prohlédnout za vstupné. Jedná se o hrady, zámky, zříceniny, kláštery, kostely apod.
- i) Knihovna – instituce, která shromažďuje knihy, periodiky a nově i poskytuje přístup na internet pro veřejnost (návštěvníky). Knihy a periodiky si pak může návštěvník po vystavení čtenářského průkazu vypůjčit domů za stanovených podmínek.
- j) Archiv – místo, kde se uschovávají, opatrují, zaznamenávají a zpřístupňují historicky cenné písemné prameny.
- k) Nakladatelství/vydavatelství – fyzická nebo právnická osoba, která na základě živnostenského listu má právo vydávat knihy a jiná díla, ať už zvukové, filmové či jiné multimediální záznamy. (NIPOS – MK, ©2017, s. 18 a 19)

2.5.2 Financování kulturního sektoru

Existují celkem tři hlavní druhy financování kulturního sektoru. Podle toho, kým jsou financovány.

- a) Financování vládními prostředky – na základě dotací, které byly přiznány kulturním organizacím a institucím. Ty musí dostát požadavkům vypsané danou vládou, a které vykazují požadované aktivity. Pokud má instituce zájem o dosažení prostředků z vládních rozpočtů, musí se adaptovat centralizovaným nárokům.
- b) Financování tržními prostředky - finance získávají organizace a instituce na základě svých vlastních aktivit na trhu. Tato částka zahrnuje i produkty prodané v rámci sponzorských výměnných transakcí. Dosahování prostředků na trhu bezprostředně nárokuje zcela odlišné strategie než žádání o státní finance.
- c) Financování prostřednictvím třetího sektoru – ukazuje souhrn mechanismů, jako jsou individuální dárcovství nebo dárcovství soukromé sféry. Neřadí se sem jen finanční pomoc, ale i bez zpětné provize, poskytnutý čas a činnost. Poslání mecenášství, jež je běžně zavedeno v evropské kultuře, v současnosti představují nadace. Poslední sektor dnes zažívá vzestup v Evropě, zejména pak v anglosaské tradici. Finanční mechanismy se dělí na veřejné přímé a nepřímé a pak na soukromou podporu. Veřejná přímá podpora je udělována centrálními a lokálními vládami. Většinou je tato podpora ve formě grantů, loterijních fondů a cen. Naopak veřejná nepřímá podpora spočívá v daňových úlevách pro kulturní instituce v daňových systémech centrálních a lokálních vlád. Obsahuje specifické legislativní opatření a ga-

rantuje zvláštní zdroje prostředků pro kulturu. Nakonec je poskytována také soukromá podpora obstarávána neziskovými organizacemi, individuálními dárci a privátními firmami. (Ministerstvo kultury, ©2008, Komparace systémů finanční podpory kultury v ČR s vybranými vyspělými státy, s. 5)

Další dělení zdrojů financování kultury je podle původu. Dělí se na veřejné, soukromé a zdroje nerezidentů.

- a) veřejné – kam patří vládní instituce, jako je státní správa a samospráva, a to buď formou přímou či nepřímou, tj. daňové úlevy.
- b) soukromé – sem se řadí domácnosti, tržní nefinanční a finanční subjekty (i nevládní neziskové organizace)
- c) nerezidentů – institucionální jednotky, které sídlí v zahraničí (mezinárodní spolupráce).

Příjmy v kultuře ukazují, o kolik vzrostly peněžní prostředky. Představují ekonomický prospěch za určité časové období. Mezi nejčastější zdroje příjmů v kultuře patří:

- tržby za vlastní výkony (zboží a služby), z toho vybrané vstupné
- ostatní příspěvky a granty, které jsou určeny pro provoz (podle základních skupin poskytovatelů služeb a statků)
- dotace a příspěvky na provoz (dle úrovně vedení veřejné správy)
- tržby z prodeje hmotného i nehmotného majetku
- sponzorské příspěvky včetně darů
- ostatní příjmy

Oproti tomu výdaje ukazují, o kolik bude úbytek finančních prostředků v kultuře. Výdaje představují úhradu nakoupených aktiv (stroje, pozemky, zásoby). V kultuře stačí znát celkové výdaje (bez spotřební daně a DPH), kam patří:

- spotřeba materiálu, zboží, služeb a energie
- investiční a provozní výdaje
- daně, které nesnižují základ daně (daň z příjmu) i snižují (silniční daň)
- osobní výdaje (mzdy, pojištění, odměny, honoráře...) i ostatní výdaje (nepočítají se náklady vzniklé se získáním úvěru a odpisů)
- ostatní výdaje (výše neuvedené), (NIPOS – MK, ©2017)

Financování kultury je opatřeno především 3 základními právními akty:

1. Zákonem České národní rady o Státním fondu kultury České republiky č. 239/1992Sb, ve znění zákona č.482/2004 Sb. a zákona č.342/2006 Sb.
2. Zákon č. 241/1992 Sb. České národní rady, o Státním fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie, byl zrušen a vznikl nový zákon č. 496/2012 o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie. (ČESKO, 2012)
3. Poslední zákon č.203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů.

Dále ovlivňují financování kulturního sektoru daňové a ekonomické zákony. Také jsou to předpisy týkající se hospodaření s veřejnými prostředky, protože stanovují, kdy může orgán veřejné správy založit příspěvkovou organizaci. Dotace jsou vymezeny zákonem o finančním rozpočtu, ten specifikuje velikost a směr financí. V ČR má dotace na starost ministerstvo, krajské, obecní úřady a fondy, které byly stanoveny státní správou či samosprávou. Existují i daňové úlevy pro veškeré nestátní neziskové organizace, jak pro ty, co se zabývají kulturou, tak i pro všechny ostatní. Daňové zvýhodnění pocitují vlastníci nemovitých kulturních památek, a to dvěma různými formami: osvobozením od daně z nemovitosti (na období 8 let od pravomocného stavebního povolení na technické posouzení) a zvýhodnění odpisů technického ocenění památek (zvýhodnění u daně z příjmu). Převod nemovitých kulturních památek byl 1. 1. 2008 prominut od daně darovací a dědické. Na dárcovství v ČR lze přispět:

- právnícká osoba jako zástupce nějaké firmy
- běžný občan, zaměstnanec organizace nebo firmy (fyzická osoba)
- podnikatel, živnostník (FO s přiděleným identifikačním číslem)

Pokud se stane dárce fyzická osoba má nárok získat doklad o poskytnutém daru. Další formou podpory v kultuře je sponzoring. Sponzoringem se rozumí náklady na propagaci a reklamu, tyto náklady jsou daňově uznatelné a sponzor je zahrnuje v plné výši do základu daně. Nezisková organizace ze sponzoringu neplatí daně, pokud náklady nepřesáhne částkou 300 000 Kč ze základu daně. Poslední částou oblastí podpory kultury je fundraising. Ten je spojený s „image“ kulturní organizace, jehož cílem je získat finanční podporu na aktivity příslušné organizace. Tuto podporu získává pořádáním společenských akcí, sbírkou, inzercí či oslovováním možných podporovatelů organizace. (Ministerstvo kultury, ©2008)

Následující tabulka ukazuje schválený rozpočet ministerstva kultury v jednotlivých letech. Na první pohled jde vidět, že výdaje byly vyšší než příjmy. Během osmiletého období, které je v tabulce vyjádřeno, byly největší příjmy v roce 2011 a 2012. Naopak nejnižší byly v letech 2014 a 2015. Výdaje pak byly nejvyšší v roce 2017 a nejmenší v roce 2010. Nejvíce příjmů plyne z nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a celkových přijatých transferů. Po výdajové stránce se přispělo především na příspěvkové organizace zřízené Ministerstvem kultury.

Tabulka 2 Schválený rozpočet MK

SCHVÁLENÝ ROZPOČET MINISTERSTVA KULTURY			
	Příjmy	Výdaje	v tisících Kč
2017	481 319		13 024 299
2016	527 217		12 725 868
2015	157 195		11 707 143
2014	264 701		10 889 523
2013	649 463		10 415 749
2012	1 772 020		8 889 964
2011	1 154 718		8 422 123
2010	559 718		7 294 982

Zdroj: (Ministerstvo kultury ČR, ©2018b) zpracování vlastní

Česká republika si v oblasti kulturní politiky pokládá za hlavní prioritu využít aktivum kulturního dědictví a umění a s nimi související kreativity pro zvýšení konkurenceschopnosti ostatních oborů a činností. Ekonomické toky v odvětví kultury poskytují dosud nedostatečnou informaci o přínosech pro domácí ekonomiku i pro domácí neekonomické sektory. Cílem metodiky je dosáhnout a rozebrat objem produkce a služeb ve finančním vyjádření, vyměřit produktivitu, resp. zjistit, jak efektivní jsou jednotlivé obory kultury a měrné náklady na získání jednotek výkonu. Jednou z možností, jak toho dosáhnout, je založení tzv. satelitního účtu kultury. (NIPOS – MK, ©2017)

Opomenout se nesmí ani financování kultury prostřednictvím strukturálních fondů. Strukturální fondy v ČR má na starost Ministerstvo pro místní rozvoj. To vystupuje v roli hlavního koordinátora využívání fondů EU v České republice. Strukturální fondy splňují podmínky strategie Evropa 2020 a jsou významným vykonavatelem evropské politiky hospodářské a sociální soudružnosti. (Culturenet, ©2017)

2.5.3 Zákony v oblasti kultury

Vybrané zákony z oblasti kultury, které nebyly v této práci ještě zmíněny. Legislativa pomáhá občanům se správně orientovat v dané problematice, slouží k dodržování pravidel a rovnosti.

- a) Zákon č.46/2000 Sb. pojednává o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů. Zjednodušeně se tento zákon nazývá také jako tiskový. Na straně druhé existuje i zákon o neperiodických publikacích a má číslo 37/1995 Sb.
- b) Autorský zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským. (Ve znění pozdějších předpisů Občanská sdružení oprávněná k výkonu kolektivní správy práv.)
- c) O knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb byl zaveden zákon č.257/2001 Sb.
- d) Zákon, který se týká muzeí a galerií má č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy. Dále zákon o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty č.71/1994 Sb.
- e) I kroniky jsou spravovány zákonem. Konkrétně se jedná o zákon č.132/2006 Sb. o kronikách obcí. (Liberecký kraj, ©2018)
- f) Jeden z nejstarších zákonů v České republice, který je i stále účinný je zákon č. 148/1949 Sb. o Národní galerii v Praze. Národní galerie v Praze má za cíl zpřístupnit pro veřejnost veškeré malířská, grafická a sochařská díla včetně domácího i cizího umění. (ČESKO, 1949)
- g) Zákon č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, byl vydán Českou národní radou. Stanovuje péči o kulturní památky, archeologické výzkumy a nálezy, orgány a organizace státní památkové péče. (Ministerstvo kultury, ©2017)
- h) Také televizní a rozhlasové vysílání je upraveno zákonem. Jedná se o zákon č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Mimo jiné ustanovuje i práva a povinnosti provozovatelů vysílání a provozovatelů převzatého vysílání. (ČESKO, 2001)

Mezi další legislativní akty v oblasti kultury se řadí ochrana památkového území, církve a náboženské společnosti nebo věci všeobecné a organizačně správní. (Ministerstvo kultury, ©2017)

3 PROBLEMATIKA NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

Předmětem neziskové organizace jsou aktivity, které napomáhají dobrému chodu společnosti, ale zároveň nejsou plně zajišťovány podnikatelským subjektem. Důležitost neziskového sektoru v sobě nese také uplatnění demokratického přístupu. Pojmem nezisková organizace se nemyslí subjekt, který by nevykazoval vůbec žádný zisk, ale jde o to, že organizace nebyla zřízena kvůli zisku. Nezisková organizace během svého působení získá určité finance nebo zisk. Veškerým těmito prostředkům se říká zlepšený výsledek hospodaření a jsou použity na další aktivity a růst organizace. Dalo by se říct, že neziskové organizaci se povoluje vedle své základní činnosti, provádět i vedlejší výdělečné aktivity, pokud zisk z této vedlejší aktivity bude použit pro financování základní činnosti, tím se bude plnit i poslání takové organizace. Samotným cílem neziskové organizace je dosažení užitku, který je často v podobě veřejné služby.

Formy neziskového sektoru podle toho, aby vyhovovaly potřebám občanů, se dělí na:

- a) Kulturu
- b) Veřejnou správu
- c) Vzdělávání
- d) Životní prostředí
- e) Zdravotnictví
- f) Sociální služby
- g) Charitu

V některých publikacích existuje i rozsáhlejší dělení, ale základ, ze kterého vychází tyto formy, je vždy stejný. Nezisková organizace je termín, který není upraven žádným platným právním předpisem v ČR. Za všeobecně známou definici platí, že se jedná o organizaci, která nebyla založena za účelem podnikání. Zákon č.586/1992 Sb., o dani z příjmu definuje neziskovou organizaci jako - „*organizaci charakteru právnické osoby, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání*“. Podle druhu financování se dělí neziskové organizace na vládní neziskový sektor (veřejný sektor – příspěvkové organizace, organizační složky státu, územní samosprávné celky) a nevládní neziskový sektor (soukromý neziskový sektor – nadace, církve, politické strany). (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 1 a 2)

Existuje přibližně 12 typů neziskových organizací, mezi něž patří:

- Spolky (dříve občanská sdružení)

- Obce
- Kraje
- Příspěvkové organizace
- Politické strany a hnutí
- Zájmová sdružení právnických osob
- Státem uznané církve a náboženské společnosti
- Nadace a nadační fondy
- Organizační složky státu a územních samosprávných celků
- Státní fondy
- Veřejné vysoké školy
- Obecně prospěšné společnosti

Všechny tyto typy organizací jsou i v zákoně o dani z příjmu. Ten už nedefinuje poslání a samotné cíle neziskové organizace. Pro lepší pochopení jsou neziskové organizace rozděleny na základě kritérií. (Rektořík, 2010, s. 39)

Kritérium zakladatele

- Organizaci založil subjekt veřejné správy, to znamená státní správou (ministerstvo) nebo samosprávou (obec), proto se některé organizace označují jako veřejnoprávní
- Soukromoprávní organizace, zřízené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou (někdy oběma osobami)
- Veřejnoprávní instituce (veřejná vysoká škola), jejichž účel veřejné služby je dán jako povinnost ze zákona (Rektořík, 2010, s. 40)

Kritérium globálního charakteru poslání

- Organizace veřejně prospěšné: vzniklé se záměrem uspokojovat potřeby společnosti prostřednictvím výroby veřejných a smíšených statků (charita)
- Vzájemně prospěšné organizace, vybudované s cílem vzájemné podpory skupin občanů (i PO), které spojuje nějaký společný zájem. Hlavním cílem organizace je vyhovět svým zájmům a veřejná správa dbá o to, aby to byly zájmy, které jsou ve vztahu k veřejnosti konkrétní. (Rektořík, 2010, s. 40)

Kritérium právně organizační normy (zákon vždy v platném znění)

- Organizace zřízené podle zákona č.218/2000 Sb. rozpočtová pravidla a č.250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Organizace založené na základě zákona č.513/1991 Sb., obchodní zákoník a organizace s obdobným charakterem
- Organizace vytvořené podle ostatních zákonů platných pro neziskové organizace (Rektořík, 2010, s. 40)

Kritérium financování

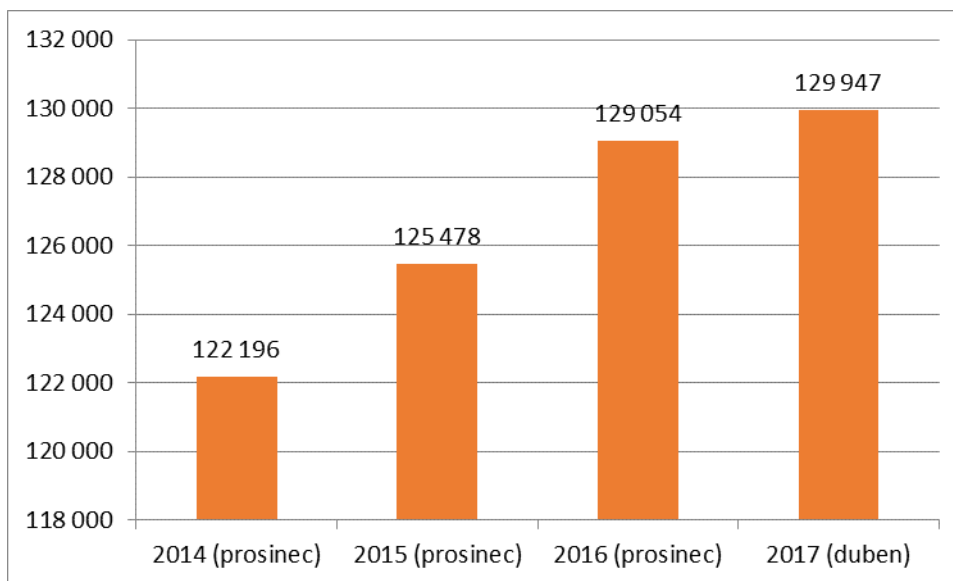
- Organizace hrazené zejména z výsledků vykonávání svého poslání
- Subvencování organizace prostřednictvím různých zdrojů (dary, granty)
- Organizace financované výlučně z veřejných rozpočtů (organizační složky státu a územních celků)
- Organizace placené z části z veřejných rozpočtů, na příspěvek mají legislativní nárok (politické strany, spolky, příspěvkové organizace) (Rektořík, 2010, s. 41)

Kritérium charakteristiky realizovaných činností (oborové členění)

- znaky, které jsou společné pro všechny neziskové organizace
  - jedná se o právnické osoby (kromě organizačních složek)
  - nejsou zřízené za účelem podnikání ani dosažení zisku
  - mohou, ale není to podmínkou, být financované z veřejných rozpočtů
  - vyhovují konkrétním potřebám občanů a komunit
- znaky, které mají společné pouze soukromé neziskové organizace
  - po legislativní stránce mají povolenou svoji autonomii ve vztahu k vnějšímu okolí
  - členství je na základě dobrovolnictví (výjimku tvoří profesní komory)
  - zrealizované podle zájmových skupin, ale pouze v rámci legislativy, podle které byly založeny a podle níž realizují svoji činnost (Rektořík, 2010, s. 41)

Následující graf, ukazuje počet nestátních neziskových organizací v ČR. Z grafu jde vyčíst, že počet se neustále zvyšuje. Výhled je na čtyřleté období. Součástí práce je i příloha I., která představuje seznam všech neziskových organizací v ČR od roku 2014.

Graf 1 NNO české republiky (2014 - 2017)

Graf znázorňuje postupně se zvyšující nárůst neziskových organizací. Ta roste na základě poptávky pro realizaci aktivního využití volného času a snahou o více zájmových činností v dané oblasti.

3.1.1 Charakteristika vybraných neziskových organizací

Pro lepší pochopení hlubší problematiky neziskových organizací je potřeba si některé pojmy blíže specifikovat. V této kapitole budou přesněji vysvětleny pojmy spolky, nadační fondy a ústavy. Důvodem vysvětlení těchto pojmů je i změna v legislativě, která nastala v roce 2014. Od 1. ledna 2014 rozeznává nový občanský zákoník společně se zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích: nadační fondy, sociální družstva, ústavy, nadace a spolky. První z pojmů – spolek nahrazuje dřívější občanská sdružení. Spolkem se rozumí právnická osoba zřízena za účelem vykonávání určitého zájmu jeho zakladatelů. Účelem může být soukromý zájem (ten vychází ze zájmu zakladatelů), veřejný (ten je uskutečněn na základě pomoci jiným nebo nějaké konkrétní cílové skupině, např. děti, důchodci...) nebo může být kombinací obou účelů. Členem spolků se může stát jak právnická, tak i fyzická osoba. Členství má osobní povahu a povinnosti automaticky nepřebírá právní nástupce člena. Spolek si může vést seznam všech svých členů. Kdo nechce mít zveřejněné jméno na seznamu, tak nemusí. Nevychází to z žádné povinnosti, ale záleží opět jen na dobrovolnosti. O přijetí nového člena do spolku rozhoduje většinou nejvyšší orgán nebo to může být na základě dohody. Členství ve spolku končí odchodem člena, neuhrazením členského příspěvku nebo za nedodržení povinností, jež vycházejí ze členství. Spolek mohou

zřídit buď alespoň tři osoby, které spojuje kolektivní zájem a domluví se na znění stanov, nebo kdokoliv (svolavatel), kdo povolal ustanovující schůzi a ta rozhodnutím přijme následné stanovy. Spolek následně vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. (Pelikánová, 2016, s. 30) Obsah stanov:

- povinné části
  - název musí zahrnovat slovo „spolek“ nebo „zapsaný spolek“, popřípadě zkratku „z.s.“
  - sídlo
  - důvod založení
  - povinnosti a práva členů vyplývající ze členství ve spolku, nebo určení způsobů, jak budou členům práva a povinnosti vznikat
  - stanovení statutárního orgánu (Pelikánová, 2016, s. 30)
- nepovinné části
  - druhy členství, práva a povinnosti jednotlivých druhů
  - proces akceptování členů
  - členský příspěvek
  - přechod členství na právního nástupce
  - pobočné spolky
  - pravidla pro vedení seznamu členů
  - orgány spolku včetně jejich označení, funkčního období, pravomocí a ustanovení
  - pravidla o členské schůzi
  - rozhodnutí o neúčinnosti rozhodnutí orgánů spolků
  - fúze a rozdělení spolků
  - zánik a ukončení spolků

Veškeré stanovy musí být uloženy v sídle spolku. Nejvyšším orgánem spolku je členská schůze, ta se schází alespoň jednou za rok. Kontrolní komise (není povinná), ale dohlíží na vedení spolku. Dále může být i zřízena rozhodčí komise, ta řeší problematické záležitosti. Statutárním orgánem může být předseda nebo celý výbor. Spolky mohou vytvářet i svaz a pobočný spolek, a kromě svojí hlavní činnosti, se mohou podílet i na vedlejší činnosti. (Pelikánová, 2016, s. 31)

Nadačním fondem se rozumí nezávislé subjekty finanční povahy, které byly zřízeny s cílem podporovat veřejně prospěšné aktivity a projekty. Tvoří alternativu nadací, ale jsou mnohem jednodušeji legislativně upraveny. Na rozdíl od nadací nemusí mít nadační fondy stálý charakter a výnosnou povahu. Cílem je hospodářský, společenský, užitečný, charitativní nebo smíšený účel. U nadačního fondu je povoleno i podnikání, ale pouze v případě, že výtěžek půjde na podporu účelu nadačního fondu. Založit nadační fond může jakákoliv právnická nebo fyzická osoba. Pokud se jedná pouze o jednoho zřizovatele, tak musí být napsána zakládací listina ve formě notářského zápisu, když je zřizovatelů více, tak sepíší mezi sebou zakládací smlouvu. Náležitosti zakládající listiny:

- jméno a sídlo nadačního fondu
- označení, popřípadě obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo zřizovatele nebo zřizovatelů (doklad o právní subjektivitě u PO, trvalý pobyt a datum narození u FO)
- cíl zřízení nadačního fondu
- celkovou hodnotu vkladu každého zřizovatele včetně popisu vkladu (peněžitý, nepeněžitý)
- počet členů správní rady (jméno, příjmení, rodné číslo, datum narození, trvalé bydliště a funkci v nadačním fondu)
- počet členů dozorčí rady (stejně náležitosti jako u správní rady, ale navíc základní údaje o revizorovi, pokud v dozorčí radě působí)
- stanovení správce vkladů
- předpoklad pro udělování příspěvků z majetku nadačního fondu nebo vytyčení okruhu činností, které nadační fond může uskutečňovat

Jak ze zakládající listiny vyplývá, tak orgánem nadačního fondu je správní a dozorčí rada, dále to může být ještě revizor. Zánik fondu může být několika způsoby. Nejčastěji buď po splnění cíle nadačního fondu, nebo když přestane splňovat podmínky nadačního fondu. (Epravo, ©2014)

Ústavem je právnická osoba. Ta vykonává svoji aktivitu tak, že výsledky hospodaření jsou rovnocenně přístupné pro kohokoliv za předem daných podmínek. Založení ústavu je na základě zakládací listiny nebo porúčením pro případ smrti. Zakládací listina obsahuje:

- sídlo a název ústavu

- účel ústavu charakteristikou činnosti, kterou vykonává (může být uveden i předmět podnikání)
- informace o výši vkladu (i o jeho nepeněžitém předmětu)
- množství členů správní rady včetně jména a bydliště jejich prvních členů
- detaily o vnitřní organizaci ústavu, nevyhradí-li se její úprava statusu ústavu

Ústav vzniká zápisem do veřejného rejstříku. Statutárním orgánem ústavu je ředitel. Účetní závěrku ústavu kontroluje auditor. Pokud není ústav dlouhodobě schopný splňovat svůj účel, tak ho soud zruší na návrh osoby, která osvědčí právní zájem. (Předpis č. 89/2012 Sb., ©2018)

3.1.2 Rozdělení neziskových organizací podle druhu činnosti

Základní pojmy, které souvisí s neziskovými organizacemi, již byly vysvětleny. Je však potřeba přiblížit si dělení těchto organizací, které je z mnoha různých důvodů. Základní klasifikace neziskových organizací je dána ze tří různých důvodů. Rozeznává se dělení neziskových organizací podle formy podnikání, na základě činnosti nebo zřizovatele. Zřizovatelé členění a státní (soukromé) a nestátní (nevládní). Státní zakládá stát, kraj, obec a její organizační složky. Nestátní neziskové organizace si vytváří sami občané. Nestátní neziskovou organizaci popisuje pět kritérií: veřejná prospěšnost, dobrovolnost, samosprávnost, soukromé vlastnictví a samozřejmě také neziskovost. Nestátní neziskový sektor je sice financován z veřejných rozpočtů, ale svojí činností pomáhá tam, kde by jinak musel být stát. Díky tomu zabezpečuje nestátní neziskový sektor několik funkcí jako je ekonomická, politická, informační, sociální a kontrolní. (Pelikánová, 2016, s. 17)

Nejznámější dělení neziskových organizací je na:

- a) Veřejně prospěšné organizace – svou aktivitu vytváří statky, kterými pomáhají potřebným (Český červený kříž)
- b) Vzájemně prospěšné organizace – jejich činnost je zaměřena pouze na okruh členů organizace nebo popřípadě osoby, které jsou členům blízké (tělovýchovná jednota)

Další rozdělení je podle Rady vlády pro nestátní neziskové organizace, jedná se o následující organizace: nadace, nadační fondy, spolky, organizační jednotky sdružení, evidované právnické osoby a OPS (obecně prospěšná společnost).

Další klasifikací se rozdělují organizace na základě realizované činnosti. Sem patří především tři parametry rozdělení:

ICNPO – Mezinárodní klasifikace neziskových organizací

COPNI – systém klasifikace netržních činností OSN

OKEČ – odvětvové klasifikace ekonomických činností (neprodukční)

Tabulka ukazuje porovnání hlavní klasifikace ICNPO s klasifikací OSN a s klasifikací uplatňovanou až do roku 2001 v České republice. V roce 2002 pak upřednostnil Český statistický úřad Systém klasifikace netržních činností OSN (COPNI). (Stejskal, Kuvíková a Mařátková, 2012, s. 20)

Tabulka 3 Porovnání uspořádání NO v klasifikaci ICNPO, COPNI a OKEČ

Klasifikace ICNPO	Klasifikace COPNI	Klasifikace OKEČ
1. Kultura, sport a volný čas	1. Rekreční, kulturní služby	92. Rekreční, kulturní a sportovní činnosti
2. Vzdělávání a výzkum	2. Vzdělávací služby, výzkum	80. Školství 73. Výzkum
3. Zdravotnictví	3. Služby zdravotnické	85.1 Zdravotnictví
4. Sociální služby	4. Sociální služby	85.3 Sociální služby
5. Přírodní a životní prostředí		
6. Komunitní rozvoj a bydlení		
7. Očanskoprávní osvěta a politické organizace		
8. Dobročinnost		
9. Mezinárodní nadační aktivity		
10. Náboženství a církve	5. Náboženství a církve	
11. Odbory a profesní spolky	6. Organizace profesní, občanská sdružení (spolky) a odborářská sdružení	91. Činnost společenských organizací (odborné, politické strany, církve a profesní spolky)
12. Nespecifikované, ostatní	7. Ostatní služby, smíšené a nespecifikované	93. Ostatní služby

Zdroj: (Stejskal, Kuvíková a Mařátková, 2012, s. 21) zpracování vlastní

Od roku 2007 se pro statistické účely využívá Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE, ta nahradila klasifikaci OKEČ. Hlavní změna vznikla především v číslování, v tabulce je školství označeno číslem 80, ale podle nové klasifikace CZ-NACE má písmenko P a řadí se do sekce vzdělávání. Další sekce v oblasti neziskových organizací jsou pod písmeny R, O, S. R jako sekce kulturní a zábavní včetně rekreačních činností. O má význam veřejné správy, obrana a povinné sociální zabezpečení. Posledním písmenem je S a značí ostatní činnosti (tady lze najít i aktivity organizací, které sdružují osoby s cílem provozování svých zájmů). Jinou klasifikaci pak představuje Neubauerová (2012). Opírá se o evropskou klasifikaci ESA 95, ta vychází ze systému účtů a GFSM, jenž klasifikuje veřejný sektor podle druhu financování. (Stejskal, Kuvíková a Mařátková, 2012, s. 22) Roz-

dělení neziskových organizací pak uzavírá Rektorič. Ten zužitkoval své znalosti jak z teorie, tak z praxe a rozdělil organizace z neziskového sektoru do následujících kategorií:

- a) Vzájemně prospěšné neziskové soukromě právní organizace, s celosvětovým úkolem vzájemně užitečné aktivity.
- b) Veřejně prospěšné neziskové soukromě právní organizace, s celosvětovým úkolem veřejně užitečné aktivity.
- c) Organizační složky a příspěvkové organizace státu a samosprávných územních celků, neziskové veřejnoprávní organizace, s celosvětovým úkolem veřejná správa a veřejně prospěšná činnost.
- d) Neziskové ostatní veřejnoprávní organizace, s celosvětovým úkolem veřejně prospěšné činnosti
- e) Obchodní společnosti a jim podobné, jež jsou neziskovou soukromoprávní organizací, s celosvětovým úkolem veřejné i vzájemně prospěšné činnosti.

Toto členění vychází ze souborného třídění neziskových organizací, které působily k 1. 1. 2001 v České republice. (Rektorič, 2010, s. 42 a 43)

Neziskový sektor sebou přináší plno výhod, především pomáhá lidem se realizovat, sdružovat a získávat nové znalosti z různých oblastí. Bohužel se sám potýká s řadou nedostatků, které je potřeba řešit. Mezi problémy v neziskovém sektoru patří následovné:

- Schází stanovení veřejné a vzájemné prospěšnosti
- Archaický dotační systém resortů
- Tlak na povzbuzení vlastních příjmů (samofinancování neziskových organizací)
- Přehnaná byrokracie operačních programů
- Nedostatečná finanční konstantnost většiny neziskových organizací
- Vázanost některých neziskových činitelů na фондах EU a veřejných zdrojích
- Neuspokojivá transparentnost neziskového sektoru
- Pouze zanedbatelná podpora formou firemních dobrovolníků
- Neuspořádaná legislativa v daňové oblasti
- Málo nadaných manažerů
- Komplikovaná pravidla pro vznik a činnost neziskových organizací
- Nedostatek znalců na výhrady nově vznikajících zákonů pro neziskové organizace

- Neexistuje žádná všeobecná koncepce pro rozvoj
- Oslabení finančních zdrojů a veřejných rozpočtů (Pelikánová, 2016, s. 20)

3.2 Financování neziskových organizací

Jak bylo v úvodu této práce uvedeno, jeden z problémů, který souvisí s neziskovými organizacemi, je jejich financování. Než budou vysvětleny formy podpory, je potřeba zmínit i základní zásady, které se vztahují k vedení neziskového sektoru. Základní zásady finančního řízení a hospodaření v neziskové oblasti vychází z principu „3E“ – Economy, Efficiency a Effectiveness, ty dohromady označují výkonnost organizace. Význam každého z výrazů, lze definovat takto:

- Economy (hospodárnost) – vynakládání co nejméně prostředků při zachování odpovídající kvality. Výkon by měl být v poměru s cenou. Jde o kritérium posuzování na vstupu založené na principu provádět věci správně.
- Effectiveness (účelnost) – praktické dopracování cílů, dosažení potřebných výstupů, vztah mezi cíli a výstupy vytvořen na principu uskutečňování správných věcí, pouze takových věcí, které opravdu měly být vykonány. Kritérium účelovosti.
- Efficiency (efektivita) – účinnost, efektivnost formuluje míru získaných výsledků. Jedná se o kritérium klasifikace vztahu vstupů a výstupů, které vychází z principu konání věcí správnou cestou. (Otrusínová, 2011 s. 8)

Princip „3E“ – hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti tvoří základ faktorů, které ovlivňují řízení organizace. V některých publikacích bývají pak tyto principy rozšířeny o další tři, dochází ke změně „3E“ na „6E“, kam se pak dále řadí Equity, Environment a Ethics.

- Equity (spravedlnost) – snaha dělat věci správným způsobem, ve vztahu k okolí, aby se eliminovala diskriminace a nepoctivost.
- Environment (prostředí) – zaujmout zodpovědné stanovisko ve vztahu k životnímu a pracovnímu prostředí.
- Ethics (etika) – klade se důraz na právní a morální chování zaměstnanců, ale i celého managementu. Etika sebou přináší klidné pracovní prostředí, které vychází z věrnosti zákonů, slušnosti, ochrany zdraví a dobré vztahy mezi zaměstnavateli i firmami navzájem. Z toho vyplývá, že při řízení firmy se nesmí brát zřetel jen na ekonomická hlediska, ale i na mezilidské vztahy.

Při hodnocení všech hledisek hospodárnosti, účelnosti a efektivity je důležité počínat si vždy komplexně. Pokud zkoumáme pouze jedno z hledisek, tak je dobré rámcově posoudit i ostatní, aby byl získán kvalitní výsledek. V modelu „3E“ jsou zmíněny také pojmy vstup a výstup. Vstupem se rozumí zdroje, které jsou ve formě personálního a věcného zajištění přeměněny na výstupy. Výstupy následně vytváří účinky, o které má správa zájem. Při řízení organizace se nesmí opomenout na benchmarking. Ten je významným nástrojem na růst konkurenceschopnosti, jeho význam spočívá v komparaci s dalšími konkurenčními firmami, popřípadě i s jejich činnostmi na trhu. (Otrusinová, 2011 s. 9)

Financování neziskových organizací je nejčastěji buď formou podpory ze státního rozpočtu, nebo se jedná o daňové zvýhodnění. Zásadním zákonem v oblasti finančnictví neziskových organizací je zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Tento zákon upravuje dotace ze státního rozpočtu pro neziskové organizace. Jakým způsobem se udělují dotace, návratnost finančních výpomocí ze státního rozpočtu, vedení o odebrání dotace, ale i kdo může poskytnout finanční pomoc. Podstatné je, že na dotaci ze státního rozpočtu není právní nárok, ale o rozhodnutí, komu bude dotace udělena, rozhoduje, její poskytovatel na základě žádosti příjemce. Zákon redukuje základní zásady pro poskytování dotace, ale v obecné rovině se pak žádosti upravují formou pokynů či místních směrnic. Financování neziskových organizací z rozpočtu může být i nepřímou formou, a to poskytováním daňových zvýhodnění. To specifikuje blíže zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu. Zákon o dani z příjmu pokládá neziskové organizace za tzv. veřejného prospěšného poplatníka, protože nevykazuje charakteristické znaky podnikání. Navíc neziskové organizace napomáhají veřejnému sektoru, proto je vhodné je podporovat. Kromě daňových poplatníků mají značné výhody i dárci, kteří darují prostředky na veřejně prospěšné aktivity neziskových organizací. Dalším výhodou zákona je i daňový odpočet. Znamená to, že je možné si zmenšit vzniklý základ daně o částku vyší 30% (maximálně však o 1 mil. Kč a minimálně o 300 000 Kč.). (Ministerstvo financí, ©2015) Ať už jsou tedy neziskové organizace financované ze státního rozpočtu, formou daňového zvýhodnění, dárcovstvím, formou veřejné sbírky nebo dotací, tak si musí správně řídit finanční prostředky a snažit se o realizaci svých aktivit, aby byly ku prospěchu sebe i občanů. Nově se také rozšiřuje financování formou fundraisingu a crowdfundingu. Tyto dva pojmy jsou často zaměňovány, proto je potřeba je odlišit. Fundraising obsahuje způsoby a metody, jenž mají pomoci organizaci získat finanční a jiné prostředky pro svou činnost. Ať už od dárců, z dotací či grantů. Jeho hlavní cíl ale není jen o získávání financí. Je nástrojem k přesvědčování, že zrovna vaše

organizace umí efektivně řešit významné záležitosti. Fundraising si klade za svůj cíl i inspirovat ostatní k tomu, že peníze neznamenají všechno, a je potřeba dělat dobré skutky tím, že dokážete věnovat i svůj čas, důvěru a pozornost. (České centrum fundraisingu, ©2002) Crowdfunding se liší od fundraisingu především tím, že se oslovuje větší skupinu, která by se mohla eventuálně podílet na financování. Nejčastěji se jedná o finanční prostředky na různé projekty, získání kapitálů pro založení nějakého subjektu nebo o podnikatelský záměr. Je to formou sbírky, kdy lidé přispívají menší nebo i větší částkou, dle svého uvážení na určitý projekt s tím, že za svůj příspěvek také něco získají. Většinou nějakou odměnu. Podle toho, co se financuje. Může to být podíl ve firmě nebo podepsaná fotka kapely, kterou crowdfundingem podpoříte. Rozhodně sem nepatří charitativní sbírky. Nejčastěji lze dárce, kteří by byli ochotni projekt financovat, vyhledat na speciálních webových stránkách. Potom už záleží na tom, jak takového případného dárce oslovíte. Například na webu Stártováč bylo od roku 2012 vybráno na projekty 61 miliónů korun. (Hájková, ©2017)

Následující tabulka znázorňuje, kolik peněžních prostředků bylo poskytnuto ze státního rozpočtu na neziskové organizace.

Tabulka 4 Dotace ze státního rozpočtu

DOTACE ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA NNO (v tis. Kč)	
2009	5 701 087
2010	5 766 600
2011	5 740 827
2012	6 680 231
2013	7 011 107
2014	9 322 329
2015	9 765 275

Zdroj: (Vláda ČR, ©2015a, s. 6), zpracování vlastní

Z tabulky lze vyčíst, že během sedmiletého období nárůst dotací ze státního rozpočtu postupně rostl. Jedná se o mírné zvyšování. Bohužel, další roky ještě nebyly Českým statistickým úřadem zpracovány.

I přes to, že do neziskových organizací plynou finance různou formou, tak se kladou i zvýšené nároky na samotnou organizaci, aby se snažila sama si přivydělávat na svoji činnost. Jedná se nejčastěji o požadavek na spolufinancování, případně i na předfinancování (v případě projektu). Proces financování je orientován zejména na efektivnost činnosti určité

organizace, tento proces využívá celý systém nástrojů, jako jsou: plánování, kontrolní systém, finanční analýzu, metody manažerského účetnictví, nástroje k optimalizaci procesů a řadu dalších. Sice není nezisková organizace zřizována kvůli zisku, ale musí mít správně zvolený management, který bude ovládat finanční řízení. Ve srovnání s podnikatelskými subjekty nemá tak propracovanou soustavu účinných způsobů řízení. Systém financování je navíc neustále limitován nejrůznějšími legislativními procesy. Nástroje procesu financování uplatňované ve veřejném sektoru musí brát v potaz specifika neziskové organizace, kdy výkonnost organizace je nutno posuzovat vzhledem k jejímu poslání a předem daným cílům. (Otrusinová, 2011, s. 11)

Vláda ČR se v červenci 2017 dohodla na hlavních oblastech neziskového sektoru, které hodlá finančně podporovat. Mezi ně patří:

1. Životní prostředí a udržitelný rozvoj
2. Tělesná výchova a sport
3. Kultura
4. Boj s korupcí
5. Péče o zdraví a zdravotní prevence
6. Bydlení
7. Sociální služby
8. Vzdělávání a lidské zdroje
9. Zahraniční aktivity
10. Rovné příležitosti mužů a žen
11. Děti a mládež
12. Rodinná politika
13. Ochrana spotřebitele
14. Rizikové chování
15. Protidrogová politika
16. Národnostní menšiny
17. Romská menšina
18. Ostatní (nezařazené)

Usnesení těchto oblastí stanovuje i to, kdo bude poskytovatel dotace, název dotačního programu, druh podporované aktivity, možné příjemce, strategický dokument, na základě kterého je dotační program vyhlašován a v neposlední řadě i to, jestli bude možnost veřejné podpory. (Vláda ČR, ©2017, s. 1),

3.2.1 Dokumenty

Získat finance pro neziskovou organizaci je v dnešní době velmi náročné. Tuto práci, ale mohou usnadnit dokumenty, které se tomuto tématu věnují. Aktuální jsou dvě strategie. Prvním z nich je dokument Evropské fondy pro nestátní neziskové organizace a tím druhým je Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020.

Kromě tuzemského čerpání dotací, mohou neziskové organizace získávat prostředky pro svou činnost z Evropských fondů. V roce 2016 zpracovalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR strategický dokument s názvem Evropské fondy pro nestátní neziskové organizace. Tento dokument je na příležitosti v období 2014 – 2020. Publikace seznamuje s nabídkou programů v novém programovém období. Nejvíce bude užitečná pro ty, kdo působí v neziskovém sektoru a chtějí využít možnosti financování projektů z fondů EU. Dokument je rozvržen podle témat a příkladů typových aktivit. Výhodou je, že se organizace mohou rozhodnout pro konkrétní oblast, kterou chtějí zlepšit a hned zjistí, jaký operační program a prioritní osa je určena právě pro ně. Mezi témata patří: životní prostředí, odpadové hospodářství a dopady klimatických změn, vzdělání a výzkum, kulturní dědictví, modernizace veřejné správy, zaměstnanost a sociální služby, Praha – pól růstu ČR a pak témata, které se zabývají spoluprací mezi státy střední Evropy. Programy, ze kterých lze čerpat včetně příkladu, na který se zaměřuje:

- OP životní prostředí – zmírnění dopadů klimatických změn
- Integrovaný regionální OP – vyvážený rozvoj území v regionech soudružnosti
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání – propojení výzkum a vzdělání s trhem práce
- Program rozvoje venkova – podpora krajinné infrastruktury
- OP Praha – pól růstu – podpora Prahy v roli hlavního inovačního centra ČR
- OP Zaměstnanost – podpora rovných příležitostí žen a mužů
- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost – schopnost místních firem prosazovat se na světových trzích
- Interreg V-A pro Rakousko a ČR – rozvoj lidských zdrojů
- Interreg V-A mezi Slovenskem a ČR – rozvoj místních iniciativ
- Program příhraniční spolupráce ČR a Svobodným státem Bavorsko Cíl EÚS 2014 – 2020 – ochrana ŽP a účinné využívání zdrojů

- Program spolupráce ČR a Svobodným státem Sasko 2014 – 2020 – posilování institucionální kapacity orgánů veřejné správy a zúčastněných subjektů a účinné veřejné správy
- Interreg V-A mezi ČR a Polskem – společné řízení rizik
- Interreg CENTRAL EUROPE – přírodní a kulturní zdroje
- Interreg Europe – výzkum, technologický rozvoj a inovace
- Interreg Danube – environmentálně a kulturně zodpovědný Dunajský region

Dříve byly podobné dokumenty rozděleny podle programů, což bylo složitější, proto se v tomto projevila přehlednost, aby orientace v něm byla snadná. (Dotace EU, ©2014)

Další aktuální strategií tentokrát vydanou vládou ČR je Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020. Tento dokument člení nestátní neziskové organizace v ČR, definuje členství, zaměstnanost i dobrovolnictví v těchto organizacích. Sleduje také státní politiku vůči těmto organizacím, jaké změny proběhly v legislativě a v neposlední řadě také financování. Hlavním cílem dokumentu je sledování vztahu státu a neziskových organizací. Slouží pro lepší udržitelnost organizací. Snahou je naplnit opatření, která tomu napomohou. Celkem mají být naplněny čtyři hlavní principy a dokument i formuluje to, kým a jakým způsobem mají být naplněny. Na jejich splnění si vláda vytyčila pětileté období. Prvním principem je podpořit stálou udržitelnost silných, rozmanitých a nezávislých NNO. Dalším principem je usilovat o účinné, hospodárné a transparentní navrhování státních politik vůči NNO včetně legislativních opatření, financování i jejich institucionálního zajištění. Třetím principem je podporovat dárcovství a dobrovolnictví jako vyjádření účasti občanů na věcech veřejných. Posledním principem je napomáhat k rozvoji efektivního a smysluplného partnerství a kooperace s NNO. Každý princip je na různé časové období podle toho, jak moc je náročný. (Vláda ČR, ©2015b)

3.2.1.1 Legislativa

Poslední téma související s neziskovými organizacemi je zaměřeno na legislativu. Ta je rozčleněna na několik kategorií, kde každá z organizací má zákony, které jsou pro ni charakteristické. Nejsou zde míněny jen čtyři zákony: zákon o rozpočtových pravidlech, o dani z příjmu, o obchodních korporacích a obchodní zákoník a organizace s obdobným charakterem, protože byly výše už zmíněny.

Zásadní nařízení:

- Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (NOZ)
- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (Neziskovky, ©2018)

Zákony, které souvisejí s finančním hospodařením:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (online, neziskovky.cz/legislativa)
- Zákon č.338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací, z převodu nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích, (krajské zřízení) ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č.128/2000 Sb. o obcích, (obecné zřízení) ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č.235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (Otrusínová, 2011, s. 10)

Dobrovolnictví, veřejné sbírky, tomboly a loterie

- Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách
- Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách
- Zákon č.198/2002 Sb., o dobrovolnické službě

Zaměstnávání postižených osob, sociální služby

- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (Neziskovky, ©2018)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEDSTAVENÍ OBCÍ V MIKROREGIONU VÝCHODNÍ SLOVÁCKO

Mikroregion Východní Slovácko najdeme ve Zlínském kraji, v okrese Uherské Hradiště, poblíž města Uherský Brod. V blízkosti těchto vesnic jsou Česko – Slovenské hranice. Sdružení obcí mikroregionu Východní Slovácko se skládá z obcí - Bánov, Bystřice pod Lopeníkem, Korytná, Nivnice, Suchá Loz a Vlčnov. Mikroregion Východní Slovácko vznikl v roce 2005, kdy se sešla zastupitelstva obcí a rozhodla se zřídit sdružení obcí, které dalo vzniknout novému mikroregionu. Cílem sdružení těchto obcí bylo také zlepšit podmínky pro turismus, ten by přilákal občany jak z místních řad, tak i ty přespolní. (Mikroregion Východní Slovácko, ©2018) Základní informace o obcích v mikroregionu:

Bánov

První zmínky o obci Bánov pramení z Kosmovy kroniky České. Z archeologických vykopávek lze zjistit, že má Bánov velmi bohatou historii. V současnosti zde žije přibližně 2100 obyvatel. I přesto, že v obci funguje několik firem včetně drobných řemeslníků, tak většina obyvatel musí za práci dojíždět. Bohatě sportovní vyžití najdou občané díky fungujícímu TJ Sokol a FC Bánov, které mají dlouholetou tradici a umožňují se všem, kdo mají zájem, aktivně zapojit. V obci se nachází také víceúčelová hala, která je místem nejen pro sportovní události, ale i ty kulturní. Dominantou obecního znaku a obecního praporu je kohout. Bánov je rodištěm mnoha významných osob, jako byl Josef Bublík, který zahynul v kostele sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v Praze, v souvislosti s Heydrichiádou. Další výraznou osobou byl i prof. Štěpán Zálešák, umělec, jenž je známý svým sakrálním uměním z chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře, z chrámu sv. Víta nebo z Vyšehradu v Praze. Velká změna v životě občanů z Bánova nastalo v roce 2010, kdy došlo ke zprovoznění hlavního obchvatu kolem Bánova. (Bánov, ©2014a) Nejvýznamnější stavbou v obci je barokní kostel zasvěcený sv. Martinovi s unikátním zvonem z roku 1498. V současnosti má Bánovská fara také svého vlastního faráře, který vykonává i bohoslužby v obcích Bystřice pod Lopeníkem a Suchá Loz. (Farnost Bánov, © 2013)

Bystřice pod Lopeníkem

Nejstarší dochované prameny vypovídají o tom, že obec Bystřice pod Lopeníkem byla součástí obce Bánov, to se roku 1405 změnilo a obec Bystřice pod Lopeníkem společně s tvrzí Ordějov se stává samostatnou obcí. Většina půd v obci tvoří zemědělská (52%), lesní (39%) a vodní plochy (12%). Většina zemědělské půdy je obhospodařovaná. Obec se

nachází v blízkosti řeky Bystřičky. Znakem Bystřice pod Lopeníkem je modrý štít se zlatým dravým ptákem obklopený třemi stříbrnými šavlemi. V současnosti žije v obci 810 obyvatel. (Bystřice pod Lopeníkem, ©2018a) V obci se nenachází žádný kostel, ale lze zde nalézt pouze kapli sv. Josefa, která byla vybudována ze sbírky. (Bystřice pod Lopeníkem, ©2018b) Významným místem, který v obci Bystřice pod Lopeníkem najdeme, je muzeum. Jedná se o domek, který představuje tradiční lidové stavitelství. V muzeu si lze prohlédnout dokumentární a přírodopisné filmy na téma Bílé Karpaty. (Bystřice pod Lopeníkem, ©2018c) Dalším navštěvovaným místem je pak přehrada Ordějov. Ta se nachází mezi obcemi Bystřice p. L. a Sochá Loz, a umožňuje jak lov ryb, tak i přírodní koupání nebo v zimě pak zamrzlou plochu na bruslení.

Korytná

Jedná se o nejmladší obec z Mikroregionu Východní Slovácko. Celé její území spadá do Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. V současnosti žije v obci více než 900 obyvatel. V roce 1970 dostala obec Korytná vyznamenání od prezidenta republiky Ludvíka Svobody za mimořádné vybudování obce. Dominantní stavbou v obci je kostel sv. Václava, ke kterému se pojí i budova fary, kaple Nejsvětější Trojice a smuteční síň na hřbitově. Znak obce se skládá v horní části ze dvou zkřížených mečů, nad nimiž je vévodská čepice a v dolní části nám modrá barva připomíná potok Korytnici a tradiční pěstování švestek na výrobu známého nápoje slivovice. V obci se nachází kulturní dům, sportovní hala, venkovní sportovní areál (tenisové kurty i fotbalové hřiště), požární zbrojnice, pálenice, a dokonce je v obci i nově vybudovaná čistička odpadních vod. Obec Korytná si zakládá na dodržování tradic a na folklóru, který je s obcí velmi spjatý. V katastru obce byla vyhlášena přírodní památka Nové louky se vzácnou flórou. Zajímavostí obce je i to, že při návštěvě lesa můžete narazit na pramen minerální vody, který má silný sirnatý nádech a nazývá se: „Smraďačka“. Pramen má léčivé účinky. Z obce pochází mnoho významných osobností, nejznámější je dr. František Stivar, který se zasloužil o zlepšení kulturního a společenského života, když založil cimbálovou muziku Korytňan. (Korytná, ©2015a)

Nivnice

Jedná se o jednu z nejstarších obcí na Moravě a první záznam o obci Nivnice pochází z roku 1261. Podle dochovaných důkazů se právě v Nivnici narodil dne 28. března 1592 Jan Amos Komenský. Svědčí o tom i bývalý mlýn, kde měl Komenský žít. O místo rodiště, kde se „Učitel národů“ narodil, se Nivnice pře ještě s městem Uherský Brod a obcí Komňa.

V roce 1671 byl v Nivnici postaven farní kostel sv. Michala se svou vlastní duchovní správou. Obec v minulosti během svého působení získala řadu výhod, která spočívala ve vlastní samosprávě a konání výročních trhů. Roku 1926 byla postavena v obci radnice a v roce 1935 měšťanská škola, která se stala zásadní meziválečnou stavbou. Díky tomu se začal postupně zvyšovat počet obyvatel. (Nivnice, 2018a) Na začátku roku 2017 měla obec celkem 3 341 obyvatel. Na základě rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny ČR získala Nivnice svůj vlastní znak a prapor. (Nivnice, 2018b) Ve svém znaku má obec na stříbrném štítě pod třemi černými pruhy červenou knihu, která nese iniciály J. A. K. a přes celou knihu je pak zlaté brko. (Nivnice, 2018c) Obec nabízí mnoho sportovních a rekreačních aktivit. Návštěvníci mohou zavítat na místní koupaliště, kde se koná v létě i festival Kupkofest plný známých pěveckých osobností. Kromě koupaliště je v obci sportovní hala, fotbalové hřiště, společenský dům Beseda a další místa, která se využívají jak pro sportovní události, tak i ty kulturní.

Suchá Loz

Obec Suchá Loz má svůj název od suchého vrbového či vinného proutí. První záznamy o obci jsou z roku 1261. V minulosti se většina obyvatel živila zemědělstvím, obchodem se sušeným ovocem, česnekem, kořením i jinými plody. Od roku 1907 byly vyráběny v obecním kamenolomu dlažební kostky. Bylo zde i samostatné JZD, které bylo pak roku 1976 sloučeno s JZD Bánov. V celém katastru obce jsou vysázeny větrolamy proti erozi půdy. Výraznou stavbou Suché Lozi je moderní kostel zasvěcený sv. Ludmile. Kromě kostela jsou v obci i tři kaple sv. Petra a Pavla, sv. Cyrila a Metoděje a sv. Rocha. V současnosti má Suchá Loz 1100 obyvatel. Na západě od obce je statek Volenov, kde se nachází různé dřevařské podniky. Rekreace je možná na přehradě Ordějov nebo na vodní nádrži Lubná. V obci pramení i lithiová kyselka Loza, která má léčivé účinky. Významná květina roste na Horních loukách a nejvýznamnější jsou zakarpatské orchideje – vstavače. Suchá Loz patří k obcím, kde se dodržují folklórní zvyky, tradiční je Kateřinská zábava. Nejstarším spolkem v obci je sbor dobrovolných hasičů, ten se datuje od roku 1896. Kromě něho zde působí i Orel, Domovina a řada dalších spolků, které se starají nejen o kulturní a sportovní vyžití občanů. (Suchá Loz, ©2011a) Ve znaku obce je na stříbrném štítě černá radlice, z té vyrůstá zelená vrba, která má na každé straně dvě červené růže. (Kurzy, ©2018a)

Vlčnov

Z historických zpráv lze zjistit, že o Vlčnovu se zmiňují už v roce 1264. Jedná se o obec starého typu a tvarem se jedná o tzv. „dvouřadovku“, na základě původního položení domů. Dominantou obce je gotický kostel sv. Jakuba Staršího. Z lidové architektury stojí za zmínění unikátní areál vinných búd, ty se staly vesnickou památkovou rezervací. Mezi další cenné objekty patří muzeum lidových pálenic a zemědělský dům včetně zemědělského náradí, kde je stála expozice. Tradiční lidovou architekturu se mohou pochlubit i některé vybrané domy v obci. Vlčnov se nazývá „perlou Moravy“ díky své působivé folklórní tradici, kde je nejznámější květnová slavnost nazývaná Jízda králů. Roku 2005 byla otevřena Galerie Měšťanka, kde se pořádají společenské akce a hudební vystoupení. Na území obce se vyskytují dvě přírodní rezervace Vlčnovský háj a Kovářův Žleb. Ke sportovnímu využití slouží letní koupaliště nebo sportovní areál a přímo do obce vedou dvě cyklostezky. (Východní Morava, ©2018) Ve znaku obce je červeno-zlatý polcený štít vpravo se stříbrným vinařským nožem s kosířem se zlatou rukojetí a na levé straně je černá tyč ovitá zeleným stonkem vinné révy se dvěma modrými hrozny a dvěma listy. (Kurzy, ©2018b) K datu 1. ledna 2018 má Vlčnov 3 019 obyvatel. (Místopisy, ©2018)

4.1 Činnost neziskových organizací v obcích

Jelikož propojení obcí s činností neziskových organizací spolu úzce souvisí, tak je tato kapitola věnována činnosti neziskových organizací v obcích Mikroregionu Východní Slovácko. Dále je nutné uvést důležitost neziskového sektoru v obcích. Hlavním cílem neziskových organizací v obcích je poskytnout občanům kulturní, sportovní, vzdělávací či společenské vyžití pro volný čas. Takové vyžití je nejčastěji formou spolků a kroužků, které zřizují samotní občané nebo obec. Členství ve spolku je dobrovolné, proto patří obrovský dík každému, kdo se rozhodne zapojit. O tom, jaká je činnost neziskových organizací v obcích, pak pojednávají následující řádky.

Bánov – O udržování folklorních tradic se starají čtyři organizace – Folklórní sbor Kóhútek, dětský folklórní sbor Kuřátko, mužský pěvecký sbor Hútek a cimbálová muzika Strúček. Mimo tyto organizace zde ještě funguje pěvecký spor Zpěvule. O fotbalovou aktivitu se stará TJ Sokol Bánov a FC Bánov, kromě toho se obec zapojuje i do fotbalové reprezentace starostů. V obci nechybí ani sbor dobrovolných hasičů, obecní knihovna, myslivecké sdružení, svaz včelařů a farnost. Zajímavostí v obci je kynologický klub Bánov a

divadelní spolek Pod lampů. I starší obyvatelé si přijdou na své, a to především v Klubu seniorů. (Bánov, ©2014b)

Bystřice pod Lopeníkem – I přes to, že v obci není moc spolků, tak ty, které tady jsou, mají nejen dlouhodobé fungování, ale nabízí i různé druhy činností. Sportovní aktivity nabízí Klubovnička s posilovnou, TJ Sokol Bystřice p. Lopeníkem, mimo to funguje pod Tělovýchovnou jednotou i oddíl stolního tenisu. V obci nechybí ani sbor dobrovolných hasičů, český svaz včelařů, myslivecký spolek Troják a Centrum Hina (spolek). Tradičním spolkem jsou Bobkovníci. Je to skupina dvanácti chlapců, která během fašankového veselí obchází dům od domu. Chlapci mají na sobě kroj a při obchůzce tančí a zpívají, od místních pak za odměnu dostávají peníze nebo potraviny. (Bystřice, ©2018d) Posledním spolkem, který v obci funguje od roku 2011 je Slovácká dědina. Hlavní činností této organizace je ochrana životního prostředí (především v rámci CHKO Bílé Karpaty), kromě toho, že chrání životní prostředí, také pořádají různé kulturní události. (Slovácka dědina, ©2018)

Korytná – Nejvíce kulturních a společenských akcí organizuje spolek KETC, který pořádá události pro děti i dospělé. Příkladem může být maskarní ples, příměstský tábor nebo lampiónový průvod. V obci nechybí ani fotbalové mužstvo, které je pod záštitou TJ Korytná. Sportovní aktivity jsou udržovány i díky kroužkům – tenisový či florbalový. Dříve měla obec i krytý bazén se saunou, který už bohužel nefunguje. Obec má i sbor dobrovolných hasičů, spolek chovatelů poštovních holubů, myslivecký spolek Hluboček a kroužek malých včelařů. Opomenout se nesmí ani mužský pěvecký sbor a dechová hudba Korytňanka. Nově vzniklá organizace v obci, Svaz postižených civilizačními chorobami, je zaměřena především na pomoc a péči pro seniory. V obci nechybí ani knihovna, sportovní hala, fotbalové hřiště či tenisové kurty. Při pořádání některých kulturních a společenských událostí pak spolky v obci spolu spolupracují. Tradiční událostí v obci je především fašank, stavění a kácení Máje a hodová zábava. (Korytná, ©2015b)

Nivnice – Obec má spolky rozděleny na dvě kategorie, do první patří sportovní organizace a ve druhé je rozdělení na základě zájmové činnosti. Mezi sportovní organizace se řadí TJ Nivnice s oddíly fotbalu, volejbalu, stolního tenisu, zápasu a oddíl Asociace sportu pro všechny. TJ Nivnice má téměř 500 členů a tím se stává spolkem, který sjednocuje nejvíc osob. Další sportovní organizací je Křesťanská sportovní organizace Orel (Orel se věnuje také kulturní činnosti) a Sportovně střelecký klub. (Nivnice, ©2018d) Stejně jako většina obcí má i Nivnice svůj sbor dobrovolných hasičů, český svaz včelařů, myslivecké sdružení Šaranov či Českomoravský svaz chovatelů poštovních holubů. Zájmovými spolky je také

Český zahrádkářský svaz, moravskoslezský kynologický svaz, asociace turistických oddílů, mykologický kroužek a pro příznivce kol také spolek BIKE and RIDE. V obci nechybí ani hudební spolky jako je dechová hudba Nivničanka, Nivnička (folklórní sbor), Hurikánek – country skupina a cimbálová muzika Lipina. (Nivnice, ©2018e)

Suchá Loz – Mezi základní spolky v obci patří myslivecké sdružení, sbor dobrovolných hasičů, včelaři a TJ Sokol. Kromě typického fotbalového oddílu funguje v obci i jeden speciální nazvaný Hroši XXXL. Další sportovní činnosti provozují také místní nohejbalový tým. Folklor v obci je oživen také ženským sborem Plkotnice. (Suchá Loz, ©2011b) Obec má i svou vlastní dechovou kapelu Borověnku. Ta vznikla původně v Bystřici pod Lopeníkem, ale v roce 1995 se přesunula do Suché Loze. (Borověnka, ©2018) Zájmovou organizací v obci je skautský oddíl. Ten působí od roku 2000 z iniciativy pánů Petra Gazdíka, Jožky Čubíka a Rosti Benička, ale až o rok později bylo přímo v obci Suchá Loz zřízeno skautské středisko. (Skautské středisko Suchá Loz, ©2015)

Vlčnov – Spolky v obci se dají rozdělit na tři hlavní oblasti. První oblast tvoří cimbálová muzika, taneční soubory a dechová hudba a patří sem: mužský sbor, Vlčnovské budovaly umělkyně, dechová hudba Vlčnovjanka, Vlčci, Vlčnovjan, Vlčnovjáněk nebo Čerešničky. (Vlčnov, ©2018a) Druhou oblastí je sport. TJ Vlčnov má oddíl kopané, šachy, volejbal a sport pro všechny. Pod TJ Sokol Vlčnov spadá stolní tenis a kulturistika. Do ostatních sportovních organizací patří: nohejbal, tenis, motorkáři, kynologie či házenkářský klub. (Vlčnov, ©2018b) Třetí oblastí jsou společenské organizace. Významnou organizací je Společnost Jízdy králů, která se stará o organizaci tradiční Jízdy králů. Typickými organizacemi je pak sbor dobrovolných hasičů, který má i oddíl pro mládež, myslivecké sdružení Dříněk, český svaz včelařů či český svaz chovatelů. Mezi další organizace patří Český červený kříž, zahrádkáři, Svaz postižených civilizačními chorobami, honební společenství a další různé kluby a zájmové kroužky. (Vlčnov, ©2018c)

Kromě spolků fungují v obcích i různé kroužky, které napomáhají kolektivnímu sdružování a lidé si v nich osvojí i nové znalosti. Je důležité, aby obec poskytovala občanům dostatek volnočasových aktivit, protože napomáhají k jejich růstu a spokojenosti. Obzvláště důležité je to pro děti a seniory, kteří nemají takové možnosti za kulturou cestovat. Podpora spolků v obcích má enormní význam, protože pomáhá udržovat kulturní i sportovní život v obci a slouží také k udržení tradic, které jsou součástí obce už od nepaměti.

4.1.1 Analýza neziskových organizací

Po představení neziskových organizací je potřeba i jejich souhrnná analýza, která je definována v této kapitole. V Bánově působí celkem 20 neziskových organizací. Konkrétně se jedná o 14 spolků, 5 pobočných spolků a jednu církevní organizaci (Římskokatolická farnost Bánov). Bystřice pod Lopeníkem má pouze 9 neziskových organizací v obci, jedná se o sedm spolků a dva pobočné spolky (Český svaz včelařů, z. s., základní organizace Bystřice p. L. a sbor dobrovolných hasičů Bystřice p. L.). V obci Korytná funguje dohromady 11 neziskových organizací, které se dají rozdělit na sedm spolků, tři pobočné spolky a jednu církevní organizaci (Římskokatolická farnost Korytná). Nebude překvapením, že nejvíce neziskových organizací je právě v Nivnici. Celkem má Nivnice 31 neziskových organizací, ty se skládají z jedné Nadace SOLE, jednoho nadačního fondu Dr. Kachníka Nivnice, dále z církevní organizace (Římskokatolická farnost Nivnice), z 16 spolků a ze 12 pobočných spolků. Suchá Loz má rovných deset neziskových organizací, z nich se jedná přesně o pět spolků, čtyři pobočné spolky a jeden obecně prospěšný spolek EUROFACTUM o.p.s. Ve Vlčnově funguje 23 neziskových organizací, z nichž je jeden Nadační fond Školáček, jedna Obecně prospěšná společnost Sokolovo, jednu církevní organizaci (Římskokatolická farnost Vlčnov) a celkem osm pobočných spolků. (Zlínský kraj, © 2016),

Následující tabulka ukazuje pro přehlednost konkrétní počet neziskových organizací v daných obcích.

Tabulka 5 Počet NNO v mikroregionu Východní Slovácko

POČET NNO V MIKROREGINU VÝCHODNÍ SLOVÁCKO	
název obce	počet neziskových organizací
Bánov	20
Bystřice pod Lopeníkem	9
Korytná	11
Nivnice	31
Suchá Loz	10
Vlčnov	23

Zdroj: (Zlínský kraj, © 2016), vlastní tvorba

Z tabulky i z předchozího textu lze zjistit, že nejméně neziskových organizací najdeme v Bystřici pod Lopeníkem a naopak nejvíce v Nivnici. Samozřejmě, že počet organizací se odvíjí od počtu obyvatel v obci, poptávce po kulturním a jiném vyžitím a samozřejmě dob-

rovolnosti občanů zřídit takovou organizaci. Počet nestátních neziskových organizací v obcích je uveden k datu 31. srpna 2016. (Zlínský kraj, © 2016)

Kromě Mikroregionu Východního Slovácka jsou všechny její obce zapsané do Místní akční skupiny Východní Slovácko. MAS Východní Slovácko je spolek, který sdružuje celkem 12 obcí. Posláním spolku je na základě schváleného strategického plánu rozvíjet oblast daného regionu, a to jak po stránce hospodářské, občanské, tak i environmentální. (MAS Východní Slovácko, ©2018)

5 KULTURNÍ AKTIVITY

Mikroregion Východní Slovácko nabízí široké spektrum lidové kultury. Lidová kultura má prvky ve všech základních složkách jako je bydlení, způsob práce (řemesla), odívání - lidový kroj, styl mluvy, hudba, různé zvyky a obyčeje. K nejvíce oceňovanému vyjádření lidové kultury patří lidové kroje. Ty svými prvky charakterizují konkrétní oblast. Kroje se oblékají během veselí a při významných příležitostech jako je svatba, masopust či různé církevní svátky. Většina kulturních aktivit, která souvisí se starými zvyky a tradicemi se dělí na základě ročního období a rodinnými obyčeji, jež se vztahují ke konkrétnímu okamžiku v životě člověka. Řadí se sem průvody masek (karneval, ples), hody (oslava patrona obce), dožínky, mikulášské a vánoční obyčeje, masopustní průvod - „fašank“, velikonoční zvyky, poutě, stavění a kácení máje či pálení čarodějnic. V některých obcích se pak konají zabijačkové či zvěřinové hody, lampiónový průvod, dětský den, ochutnávky nebo lidově řečeno „košty“ domácích produktů (domácí pálenka, klobásky) nebo vánoční besídky. Děťmi oblíbenou aktivitou je také pohádkový les. Děti mají určenou trasu, na které potkávají pohádkové bytosti. Na stanovištích pak plní úkoly a získávají za ně odměnu. Během pohádkového lesa spolu spolupracuje více spolků, protože jeho příprava je velmi náročná.

Významné vybrané akce, kterých se lidé v rámci mikroregionu nejčastěji účastní:

- Slavnostní přátelské setkání Čechů a Slováků na Javořině
- Festival masopustních tradic – folklórní festival za účasti místních
- Tradiční slovácké hody
- Krojované zábavy (Suchá Loz), krojované plesy (Vlčnov)

Většina kulturních činností je udržována i díky místním spolkům. Ty se podílí na společenských i zájmových událostech. Neopomenutelné jsou i folklórní soubory (pěvecké sbory, kapely), které se účastní místních akcí, ale řadu vystoupení mají i v jiných oblastech, popřípadě i v zahraničí. (Východní Slovácko, ©2018b, str. 15 a 16)

Popis kulturních událostí v obcích:

Ples – Po oslavách Nového roku začíná během měsíců ledna a února plesová sezóna. Většina obcí pořádá tradiční obecní ples. Mezi další oblíbené plesy patří hasičský, myslivecký, sportovní, farní a maškarní.

Fašank – Fašankové nebo masopustní období trvá od 6. ledna (Tří králů) do popeleční středy, většinou se slaví během víkendu před popeleční středou, to je závislé na tom, kdy začnou velikonoční svátky. Akci má na starost ročník chlapců, kteří jsou v tom roce odvedeni, respektive by byli odvedeni. Masopust trvá dva dny. Jeden den chodí chlapci s kapelou a navštěvují domy ve vesnici, kde jim občané dají něco za odměnu. Druhý den chodí průvod masek. Večer pak bývá „pochovávání basy“. Masopust se jmenuje podle toho, že v tomto období by se nemělo jíst maso.

Velikonoce – Velikonoční svátky začínají už na Velký pátek, který je nově uznaným státním svátkem. Před Velikonočním ponděním dívky a ženy malují velikonoční vajíčka (lidově se jim říká kraslice), pečou „mazanec“ a chystají se na pondělí. Pánové si pletou z vrbového proutí „korbáče“, aby s nimi mohli příslušnice „něžného rodu“ vyplatit. Na velikonoční pondělí chodí za dívkami (ženami) už brzo ráno chlapci a muži na tzv. „šlahačku“. Lidově se říká, že chodí děvčata „vyšlehat“. Taková „šlahačka“ probíhá tak, že muži řeknou nějakou báseň (píseň) během, které „poplácají“ dívky přes „zadek“. Dívky jim pak za to dají pomalované vajíčko, starším pak domácí „pálenku“ a mladším čokoládového zajíce. Tato tradice se udržuje, aby dívky „neuschly“.

Stavění máje – Tuto akci koná vždy ten samý ročník, který měl na starost i přípravu masopustního veselí. Díky masopustu si ročník vydělal peníze na to, aby mohl první květnový den postavit „máj“ (ozdobený jehličnatý strom) a na konci květnového měsíce ho pak pokácet. Chlapci mají na starost stavbu a zajišťování takové „májky“ a dívky připravují pentle, věnce, růže a mašle na ozdobu. Během celého měsíce si pak ročník musí svůj „máj“ hlídat, aby jim ho někdo z okolní obce nepokácel, protože by to znamenalo ostudu.

Oslava Božího těla – Průvod v čele s nastrojenými družičkami, které nesou košík plných květů, jde za doprovodu dechové hudby z kostela k obecní kapli. (Korytná, ©2018c)

Dožínky – Svátek, který se slaví na oslavu ukončení žní. Nejčastěji je nazýván jako Dožínky, ale někde se používají i pojmy obžínky nebo dožatá. Přípravy tohoto svátku začínají už týden před jeho začátkem. Děvčata pletou velký věnec z klasů obilí veškerého druhu. Věnec se doplňuje i o ovoce a různé cukrovinky. Kromě věnce se vytváří z klasů i postavy, těm se říká „živé snopy“. Věnce a snopy se pak vezmou do průvodu, který jde obcí a zastaví se až před vraty hospodářství. V hospodářství se pak otevřou vrata, průvod zazpívá píseň a popřeje hospodáři dobrou úrodu a hodně zdraví. Hospodář pak průvodu nabídne

peníze a občerstvení. Během veselí nechybí ani muzika, kroje a dobrá nálada. (České tradice, ©2018)

Hody – Tradiční hodová zábava pořádaná místními spolky, datum je v každé obci různé, liší se podle patrona obce (většinou ten, komu je zasvěcený kostel v obci). Během hodů přijíždí do vesnice kolotoče, jsou zvány kapely a umělci, aby se občané mohli pořádně pobavit. Nově také každá obec z mikroregionu na hody pořádá „gastro den“, kde mají možnost návštěvníci ochutnat místní pokrmy a zatančit si u cimbálové muziky.

Den sv. Štěpána (26. 12) – Tento svátek se pokládá jako svátek chlapců, ale naopak Nový rok se označuje jako svátek děvčat. V tyto dny se chodí do kostela v krojích a večer následuje zábava. Den po sv. Štěpánovi obchází „řezníci“ obec v bílých košilích, zpívají a vyvolávají „prodat na maso“. Tato tradice se bohužel, už ve většině obcí moc nedodrжуje.

Vánoční oslavy – V obci chodí na sv. Mikuláše (nebo i den předem) čert, anděl a Mikuláš a navštěvují děti v obci. Těm hodným dětem za básničku nebo písničku dají něco dobrého na zub a zlým jenom uhlí a bramboru. V období sv. Mikuláše se pak rozsvěcuje v obcích vánoční stromek, který je nejčastěji na nějakém náměstí nebo někde v centru obce. Větší obce pak pořádají i vánoční trhy. Před Vánocemi pořádají děti ze základní a mateřské školky besídku, kde se zpívají koledy a vánoční písně, tančí a předvádějí různá vystoupení na téma Vánoce. Na Vánoce pak chodí většina občanů do kostela na mši, kde si lidé popřejí šťastné svátky. (Korytná, ©2018c)

5.1 Tradiční kulturní aktivity v obcích mikroregionu

V obcích Bánov, Bystřice pod Lopeníkem, Korytná, Nivnice, Vlčnov a Suchá Loz se ročně koná řada různých událostí. Většina z nich má velmi podobný styl. To je dáno především tím, že v dané oblasti jsou velmi podobné zvyky a tradice. Každá obec má ale i své specifické kulturní aktivity. Některé se konaly poprvé, jiné již několikátým rokem a další mají ještě dlouhodobější trvání. Každá z těchto událostí je něčím zajímavá. V této práci byly pro obce Mikroregionu Východní Slovácko konkrétně vybrány tyto činnosti: Vánoční koncert v Bánově, ochutnávka Bystřické kyselice v Bystřici pod Lopeníkem, fašank v Korytné, košt slivovice v Nivnici, Jízda králů ve Vlčnově a Kateřinská zábava v Suché Lozi.

Vánoční koncert v Bánově – Vánoční svátky jsou všeobecně považovány za dny pohody, klidu, a především se oslavuje narození Ježíše Krista. V obci Bánov pořádá římskokatolická farnost Bánov společně s obcí Bánov vánoční koncert. Ten připadá na 25. prosince,

většinou v pozdních odpoledních hodinách v kostele sv. Martina. Impozantní je tato událost v tom, že v ní vystupují snad všechny folklórní soubory z obce. Konkrétně se jedná o soubory: Hútek, Kohútek, Strúček, Kuřátko, Bánovské zpěvace a Plkotnice. Tato vánoční událost skvěle navozuje vánoční atmosféru. (Bánov, ©2014c)

Ochutnávka kyselice v Bystřici pod Lopeníkem – Kyselice je tradiční polévka, která se podává především na Moravě nejen o štědrovečerní večeři. Kyselice je polévka ze zelí, klobásy či uzeného masa, přidávají se do ní i fazole, majoránka či smetana, ale záleží na každém, jak ji připraví a co všechno do ní dá. V Bystřici pod Lopeníkem se místní rozhodli udělat v roce 2016 první ročník s názvem: „Bystřická kyselica“. V kulturním domě v Bystřici se sešlo 19 vzorků kyselice, z nichž vybírali návštěvníci tři nejlepší. Výherci si pak odnesli za vítězství kuchyňské potřeby. Kromě ochutnávky polévky byla k prohlédnutí keramika, háčkované zboží i jarní dekorace. Zájemci navíc měli šanci prohlédnout si fotografie pana Libora Velana a Martina Bělánka. (Slovácký deník, ©2016) Sice se tato akce konala pouze jednou, ale určitě ne naposled.

Fašank v Korytné – Masopustní veselí je ve všech obcích podobné, od ostatních se liší jen Korytná, protože neprobíhá během víkendu, ale koná se v pondělí a úterý před popeleční středou. V pondělí chodí ročník chlapců v kroji, hraje dechová hudba, zpívá se a tančí. Večer se pak pořádá v místním pohostinství taneční zábava v rytmu straňanských a korytňanských tanců. Úterý patří maskám a koná se jejich průvod, který je doprovázen místní kapelou, dětmi ze školky a školy i místními občany. V průvodu chodí i nevěsta se ženichem, která zve občany na svatbu. Místní mají pro průvod nachystané pohoštění, slivovici a přispějí i nějakým penízem. K typickému pohoštění patří domácí uzené maso, klobásy, „milosti“, koblížky či vdolečky. Večer se pak obyvatelé sejdou v kulturním domě, kde je svatba, tančení a o půlnoci pochovávání basy. Během pochovávání basy se pak čtou a zpívají různé historky na místní obyvatele. Veselí končí často až nad ránem.

Košť slivovice v Nivnici – Nivnice je obcí, která organizuje plno významných akcí. Většina z nich se odehrává v sále Beseda. Velmi navštěvované jsou plesy (např.: sportovní, obecní, maškarní), retro diskotéka, hodová zábava na sportovní hale nebo během léta akce Kupkofest, která se koná na koupališti a účinkuje na ní plno známých osobností. Zajímavou událostí je i košť slivovice. Slivovice je alkoholický nápoj, který se vyrábí převážně ze švestek a je charakteristický pro celou Moravu. Na území Východního Slovácka se pak nejvíce vypaluje slivovice z konkrétní odrůdy švestek, které se říká „durancie“. V Nivnici se bude pořádát v dubnu 2018 už sedmý ročník koštu slivovice. Košť je doprovázen také

bohatým občerstvením, tombolou a nechybí ani doprovodný hudební program. (Nivnice, ©2018f)

Kateřinská zábava v obci Suchá Loz – Tradiční Kateřinskou zábavu s právem žen a „soubojem“ o botu připravuje ročník. Její termín je vždy v blízkosti svátku Kateřina (v měsíci listopad). Koná se v kulturním sále, k tanci a poslechu hraje dechová skupina a nechybí ani bohaté občerstvení. Kulturní sál je jedinou větší místností na přípravu kulturních událostí v obci. Kateřinská zábava je navštěvována nejen místními občany, ale jezdí na ní i přespolní. Kromě kateřinské zábavy je v Suché Lozi oblíbená i hodová zábava. (Suchá Loz, ©2011c)

Jízda králů ve Vlčnově – Zlatým hřebem všech kulturních událostí v Mikroregionu Východní Slovácko je velkolepá Jízda králů ve Vlčnově. Ta je známá i v jiných oblastech a v různé formě se dá najít i jinde v Evropě. Jízda králů ve Vlčnově se řadí díky této tradici k jednomu z nejnavštěvovanějších festivalů v Česku. Její vznik se pojí s rokem 1964 k příležitosti oslav 700. výročí obce. Jízda králů ve Vlčnově trvá dva dny. Na této přehlídce moravského folkloru se prezentují národopisné soubory písní a tanců, jarmark, umělci a domácí lidové umění. Nechybí ani návštěva vlčnovských vinných sklepů, kterým se říká „búdy“. Na podporu této kulturní události byla ve Vlčnově zřízena Společnost Jízdy králů. (Východní Slovácko, ©2018b, str. 15 a 16)

5.1.1 Společné aktivity

V Mikroregionu Východní Slovácko dlouho nebyla žádná společná aktivita, které by se zúčastnily všechny obce. To se změnilo v roce 2016, když se poprvé pořádali hry s názvem: Olympijské hry Východního Slovácka. Každá z obce si vytvořila tým a ten pak soutěžil v různých disciplínách. Vítězové si pak odnesou nejen nevšední zážitek, ale také medaile. Cílem her je zapojit všechny obce do této události, především pak občany.

Program Olympijských her Východního Slovácka v roce 2016

- Turnaj ve florbale žáků Východního Slovácka
- Silák Východního Slovácka
- Šachový turnaj Východního Slovácka
- Pétanque ve Východním Slovácku, turnaj družstev zaměstnanců OÚ
- Turnaj ve sportovní střelbě na asfaltové holuby ve Východním Slovácku

- Turnaj ve fotbale žen Východního Slovácka
- „Ninja faktor“ Východního Slovácka
- Přespolní běh Východního Slovácka (Olympijské hry Východního Slovácka, ©2016)

Program Olympijských her Východního Slovácka v roce 2017

- Turnaj ve florbalu
- Šachový turnaj
- Tenisový turnaj
- Turnaj v pétanque
- Turnaj ve střelbě na asfaltové holuby
- Turnaj v kopané žen

Každý turnaj nebo disciplína se koná vždy v jiné obci a většinou je mezi nimi měsíční odstup. Jednoduše by se dalo říct, že každý měsíc je jiná akce. Pořadatelem je pak obec, kde se disciplína pořádá. Výhodou je nejen nevšední podívaná, ale občané se díky této kolektivní události také více sblíží. (Olympijské hry Východního Slovácka, ©2017) Na rok 2018 se samozřejmě také plánují tyto Olympijské hry Východního Slovácka a program bude obdobný jako v předešlých letech.

Kromě her bylo postaveno v obcích Mikroregionu Východní Slovácko šest identických dřevěných rozhleden. Cílem stavby rozhleden byla snaha přilákat do mikroregionu více návštěvníků. Celý nápad o stavbě rozhleden vznikl už v roce 2006. Finanční prostředky měly být získány na základě dotace z Evropské Unie. Odsouhlasená žádost o dotaci byla úspěšná až na třetí pokus v květnu 2010 (v rámci příhraniční spolupráce se slovenským mikroregionem Čachtice – Kopanice). Původní cena celého projektu byla vyčíslena na 5 milionů korun českých, ale během výběrového řízení na stavbu rozhleden se podařilo cenu snížit na částku 3,3 miliony Kč. Z této částky bylo hrazeno 2,3 miliony korun z Regionálního operačního programu Střední Morava. Výběr pro umístění rozhleden byl na základě domluvy s ochranáři CHKO Bílé Karpaty. Celková výška rozhleden je 13 metrů. Slavnostní otevření proběhlo 30. prosince 2011. Zajímavostí je to, že všech šest rozhleden je spojeno turistickou trasou, která je o délce 50 kilometrů. Na trase leží i 18 odpočinkových bodů a nechybí ani informační tabule. (Rozhledny Východního Slovácka, ©2018)

5.1.2 Srovnání kulturních akcí

Většina kulturních akcí v mikroregionu vychází ze stejného základu. Tradice nejen ve Východním Slovácku, ale po celé Moravě jsou si velmi podobné. Liší se pouze v malých rozdílech. V Mikroregionu Východní Slovácko se od ostatních obcí liší nejvíce Vlčnov, protože jako jediná z obcí má Jízdu králů. Druhou odlišnou kulturní událostí je masopust. Ve většině obcí ho pořádá „ročník“, ale někdy se může stát, že místo ročníku ho pořádá nějaká jiná složka z obce. Pokud je organizátorem tedy nějaká složka nebo spolek, tak buď ho má každý rok na starost ta stejná organizace, nebo se na základě domluvy každý rok složky střídají. Pro zpestření nejen místních občanů, ale přilákání i ostatních se snaží každá obec své kulturní akce vylepšovat. Díky tomu se udržují jak tradiční kulturní události, tak své místo nachází i ty nové, které se přizpůsobují aktuálnímu dění. Kromě typických kulturních akcí si pak pořádá každá obec i své vlastní.

K místní lidové kultuře patří také tradiční recepty a ani v Mikroregionu Východní Slovácko tomu není jinak. Tyto recepty se pak různě obměňují v každé obci. Díky tomu sice mají stejný základ, ale liší se v jednotlivých obcích. Byla by velká škoda, kdyby aspoň některé z tradičních receptů, nebo popřípadě nápojů nebyly v této práci zmíněny. Obzvláště proto, že jsou charakteristické pro tuto oblast. Z dob, kdy lidé vařili z toho, co dům dal, jsou známé „Báleše“ a „Nádenica“. „Báleše“ jsou z mléka, vajec, kvasnic a mouky se připraví těsto, z kterého se pak vypracují placky, ty jsou následně opečené na pánvi s tukem, pro dochucení se potírají povidly a sypou mákem. Základními surovinami „Nádenice“ jsou zelí, škvarky, vejce a brambory. Svůj název má pak pokrm z dřívějších dob, kdy „nádeníci“ dostávali za dobře odvedenou práci jídlo a nejčastěji to byla právě „Nádenica“, odtud ten název. Dále se mnoho pokrmů vyrábělo právě ze švestek, které jsou pro Východní Slovácko typické. Nejčastěji to byla samozřejmě slivovice, švestková omáčka, povidla, buchty a různé koláče se švestkami, které se dodnes těší velké oblibě. V obci Nivnice je v současné době velmi oblíbená medovina, kde už název vypovídá, že se jedná o alkoholický nápoj z medu. Medovinu z Nivnice pak často najdete na trzích a významných událostech na Slovácku. Pro Vlčnov jsou pak charakteristické „vlčnovské vdolečky“, které mají dlouholetou tradici a dodnes je najdete na stole na svatbách, narozeninových oslavách a při jiných významných událostech.

6 KVALITATIVNÍ VÝZKUM KULTURNÍCH AKTIVIT MIKROREGIONU VÝCHODNÍ SLOVÁCKO

Závěrečná část práce patří starostům z obcí Mikroregionu Východní Slovácko. Třem z nich byly zaslány v elektronické podobě otázky, které se týkají kulturního života v jejich obci, činnosti spolků a také jestli by v budoucnu spolupracovali na nějaké kulturní události. Průzkum probíhal v první fázi v období 20. – 23. března 2018, protože odpovědi přišli poměrně brzo, tak nebylo potřeba delšího období. Osloveni byli starostové náhodně ze tří obcí Mikroregionu Východní Slovácko. Každý z nich odpovídal na tři otázky:

- 1) Jak hodnotíte činnost neziskových organizací (spolků) ve Vaší obci? Je přínosná? Spolupracují mezi sebou složky?
- 2) Mají obyvatelé ve Vaší obci dostatek kulturního vyžití? Jaký druh akcí pro občany pořádáte nejčastěji? Myslíte přitom na všechny věkové kategorie?
- 3) Pokud by existoval nový projekt kulturní akce v rámci Mikroregionu Východní Slovácko, kde by návštěvníci mohli lépe poznat tento mikroregion (kroj, cimbál, tradiční pokrmy, historii obce aj.), zúčastnila by se ho Vaše obec?

Na třetí otázku odpověděli všichni tři starostové z obcí téměř totožně. Každá z obcí by se určitě nového projektu ráda zúčastnila. Dále starostové zmiňují působnost své obce v „Olympijských hrách Východního Slovácka“ a také dodávají, že během hodových slavností představují gastronomický den, kdy jednotlivé obce poskytnou ochutnávky ze svých specialit. Každý měsíc se pak obce mikroregionu schází, aby mohli plánovat další akce. Jedna z obcí pak zvažuje i s partnerem Sdružení obcí Kopanic a Čachtic krojovanou přehlídku. Na první dvě otázky jsou pak následující odpovědi níže.

Zde jsou odpovědi prvního starosty:

- 1) Činnost spolků hodnotí velmi kladně. Zmiňuje všechny, které v obci působí, protože každý z nich je pro obec něčím přínosným. Pokud je potřeba, spolky jsou ochotné ke vzájemné spolupráci. To potvrzuje i to, že spolky v této obci společnými silami zbudovali zastřešení posezení, parketu a jeviště na fotbalovém hřišti. Všechny spolky dohromady pak odvedly práci, v rozsahu cca 1570 hod. Obec hradila v této akci pouze materiál pro stavbu.
- 2) Kulturní vyžití považuje vzhledem k velikosti obce za velmi aktivní. V průměru je pořádána každý měsíc nějaká akce, nejvíce pak v muzeu, kde probíhají besedy s au-

tory, výstava obrazů, řezbářské práce, paličkovaná krajka, vaření trnek, Velikonoce v muzeu a jiné. Mimo muzeum má své akce samozřejmě každý spolek, škola i obec. Starosta obce věří, že z hlediska věkových kategorií, na nikoho od dětí až po seniory nezapomínají.

Zde jsou odpovědi druhého starosty:

- 1) V obci funguje více než 30 spolků, obec má schválený i dotační program podpory celoroční činnosti i jednotlivých akcí. Sice se nejedná o velké částky, ale tato podpora velmi přispívá k motivaci i činnosti a prezentaci aktivit. Spolky se prezentují také v tiskovinách a jejich aktivitu hodnotí starosta obce velmi kladně. Nejvíce si cení toho, že činnost spolků není zaměřena pouze na místní působení, ale i o to regionální. Zdůrazňuje také to, že i přesto, jak moc je obec velká, tak kulturní i sportovní akce pomáhají udržovat pospolitost obce.
- 2) Snahou v obci je uspokojit všechny věkové kategorie, a tohle se daří. Základní budovou, která se permanentně využívá, je Kulturní dům. Starosta z druhé obce dodává, že u nich působí také plno dětských spolků, tak i spolky pro ty mladší, ale i starší. Pořádají se i akce pro seniory s doprovodným programem, dále nechybí ani vánoční koncerty, plesy či různé druhy ochutnávek. Celkově se v obci ročně pořádá téměř 150 různých druhů kulturních událostí, která přilákají místní i přespolní.

Odpovědi třetího starosty jsou k přečtení níže:

- 1) I starosta ze třetí dotazované obce potvrzuje, že činnost spolků má velký vliv na život v obci. Kromě toho, že jednotlivé spolky se soustředí na své vlastní aktivity, tak pomáhají i při akcích pořádaných samotnou obcí, a to formou bezplatných brigád.
- 2) Velký vliv na kulturní život má Klub sportu a kultury, který pořádá pro občany velké množství různých akcí, ve kterých se vyžijí veškeré věkové kategorie. Od tanečních zábav pro mladé až po přednášky a divadelní představení pro ty starší a nezapomíná se ani na ty nejmenší, kteří rádi navštěvují kulturní akci strašidelný les nebo pohádkové budy.

Druhá fáze průzkumu, probíhala od 28. března 2018 do 9. dubna. Na základě předešlých odpovědí, kdy by se všichni oslovení starostové rádi zapojili do nového projektu na podporu Mikroregionu VS, byli dotázáni na poslední otázku z předešlého výběru (Pokud by existoval nový projekt na podporu Mikroregionu VS, zúčastnila by se ho Vaše obec?) i další tři

starostové. Čtvrtý starosta odpověděl ještě ten samý den, kdy otázka přišla, že jejich obec by se určitě zapojila. Pátému starostovi se e-mail nepodařilo doručit, a to ani na jinou zkoušenou adresu. Šestý starosta z Mikroregionu VS bohužel neodpověděl. Nicméně z průzkumu vychází, že více jak polovina oslovených starostů by se ráda do takové akce zapojila. Na základě zrealizovaných rozhovorů a jejich následném vyhodnocení byl navržen nový projekt: „Poznej Mikroregion Východní Slovácko“, který by podpořil obce, které v něm působí a zajistil jejich další vzájemnou spolupráci. Více o projektu pojednává další kapitola této práce.

6.1 Projekt na podporu kulturních aktivit

Tato kapitola se věnuje projektu na podporu kulturních aktivit v Mikroregionu Východní Slovácko. Projekt s názvem: „Poznej Mikroregion Východní Slovácko“ si klade za hlavní cíl přiblížit všem občanům, ale i ostatním význam tohoto mikroregionu. Jak bylo v práci zmíněno, tak mikroregion patří k těm „mladším“. Jelikož se ale první zmínky o obcích pojí k 13. století, tak jde vidět, že tyto obce mají dlouholetou historii. V současné době plně nových moderních technologií se zapomíná na historické události, osobnosti a tradice. Je potřeba si je neustále připomínat. Každá z obcí mikroregionu si tyto události připomíná ve své obci, proto by nebylo na škodu, kdyby se to připomínalo i v rámci celého Mikroregionu Východní Slovácko. Takovým projektem by mohla být kulturní událost s názvem: „Poznej Mikroregion Východní Slovácko“. Z každé obce by byla pozvána jedna cimbálová skupina, která by si nachystala hodinové vystoupení. Vystupovat mohou jak týmy, tak i jednotlivci, a to jak ve hře na cimbál, tak ve zpěvu. Během tohoto vystoupení by byl k vidění místní kroj obce, a k tanci a poslechu by hrála známá hudba. Na pódiu by se střídala cimbálová muzika a během pauzy mezi jednotlivými soubory by vystupoval moderátor. Úkolem moderátora by bylo před vystoupením každé obce zmínit něco z historie a dále i zajímavosti, které v obci proběhly. Moderátor by ani neopomenul pozvat na připravované kulturní události, které se ten rok budou konat. Díky tomu by se pak mohla zvýšit návštěvnost obce na takové akci. Kromě bohatého doprovodného hudebního programu by nechybělo ani občerstvení. Byly by připraveny dva stoly, kde by lidé mohli zadarmo ochutnat místní pokrmy (vdolečky, buchty s povidly, domácí pomazánky...). Kromě ochutnávky z obložených stolů, by si každý mohl zakoupit i jídlo v podobě domácích klobásek, grilovaného masa, guláše nebo polévky, pořadatel by si mohl sám určit, co bude nabízet. V nápojovém lístku by nechyběla tradiční pálenka ze švestek, moravské víno od místních

vinařů, medovina, ale i nějaká minerální voda a sladká limonáda. Na konci večera by bylo losování tomboly. Tombola by byla k zakoupení během dne. Událost „Poznej Mikroregion Východní Slovácko“ by se konala v první polovině měsíce duben. Duben je měsícem, kdy se koná nejméně kulturních událostí, protože je po plesové sezóně i Velikonocích a další větší události jsou spojené až s měsícem květen. Dalším možným termínem bylo léto, ale to existuje i plno jiných událostí v okolí, je velké horko a bylo by těžké dát dohromady více účinkujících, protože je doba dovolených. Předem by byl stanovený výtěžek z této akce, například nákup krojů do obcí Mikroregionu Východní Slovácko. Zisk z této kulturní akce by byl i díky reklamě, kterou by získaly místní firmy při sponzoringu této události. Každý sponzor by získal místo na tabuli sponzorů, která by byla k vidění při příchodu. Kromě sponzoringu by se na události mohli podílet výrobci domácích potravin, představením a prodejem svých výrobků. Ti by se díky účasti na projektu, dostali do povědomí obyvatel. Každý by pak věděl, kde najít kvalitního prodejce medoviny, dobrého truhláře nebo plynaře. Propagace celé události by byla formou plakátů, které by byly k vidění na webu obce, na facebookových stránkách a na plakátovacích plochách. Nebude chybět představení místních pokrmů, domácích pálenek a vína. Na závěr večera je připravena tombola.

6.2 Návrh projektu

Před samotnou realizací je potřeba sestavit návrh projektu. Ten obsahuje náležitosti jako je název kulturní události, termín, místo konání, čas a další potřebné informace, které je potřeba uvést před případným uskutečněným projektem. Návrh projektu je vlastně souhrn základních údajů o kulturní akci.

Název: „Poznej Mikroregion Východní Slovácko“

Termín: 13. 4. 2019

Místo: Kulturní dům v obci Korytná

Cíl projektu: Kulturní a společenská podpora Mikroregionu Východního Slovácka s hlavním cílem přiblížení a udržení lokálních tradic.

Čas: od 13:00 hodin

Udržitelnost projektu: Alespoň 6 let, aby se v pořádání projektu stihly vystřídat všechny obce z mikroregionu.

Účinkující: Cimbálová muzika z obcí Mikroregionu Východní Slovácko. (Gastronomická prohlídka včetně představení lokálních řemeslných výrobků.)

Pořadatelé: Obec Korytná ve spolupráci s místními spolky

Vstupné: 50,- Kč, děti do 15 let zdarma

Promo projektu: Internetová propagace a plakátovací plochy.

Celkový rozpočet: Náklady – 56 900,-Kč, výnosy 51 500,-Kč.

Odhadovaný počet návštěvníků: 700 osob.

Rizika projektu: Malý počet parkovacích míst, chřipková epidemie nebo odstoupení jedné z obcí. Tyto tři rizika mohou projekt ohrozit nejvíce. (V závěru kapitoly je i SWOT analýza tohoto projektu.)

Předběžný harmonogram projektu:

13:00 – 14:00 vystoupení první cimbálové kapely,

14:20 – 15:20 vystoupení druhé cimbálové kapely,

15:40 – 16:40 vystoupení třetí cimbálové kapely,

17:00 – 18:00 vystoupení čtvrté cimbálové kapely,

18:20 – 19:20 vystoupení páté cimbálové kapely,

19:40 – 20:40 poslední cimbálové kapely (Jednalo by se o místní cimbál z obce, která by zrovna událost pořádala.)

Od 19:00 hodin by probíhal prodej tomboly. Během 20minutových pauz by na jevišti program vyplnil moderátor. V průběhu celého projektu by byla gastronomická prohlídka místních jídel včetně představování domácích řemeslníků a jejich výrobků.

Projekt by se dal rozdělit celkově na čtyři části. První část je přípravná fáze, kdy se domluví schůze, kde se projedná termín projektu, organizace, zajištění zdrojů (cimbál, občerstvení, aparatura, místo konání...) a personálu. Důležitý bude především rozpis případných sponzorů a jejich následná žádost o sponzorský dar. Plánovací fáze je druhou částí projektu. Sestavuje se průběžný harmonogram a probíhá propagace projektu. Třetí část je samotná realizace projektu. Během realizace se zajišťuje, zda všichni účastníci dorazili včas a dohlíží se na správný postup projektu formou kontroly. Kontrolu má na starost buď určitá složka, jedna osoba („kontrolor“) nebo organizační tým, to záleží na domluvě. Poslední

fází je pak ukončení projektu. Uvedení prostoru po události do původního stavu, vyúčtování, zajištění a odevzdání finančních prostředků na předem stanovený cíl (nákup nových krojů).

Náklady: zaplacení cimbálové kapely 6x, elektřina, personál (dva kuchaři, tři hostesky k alkoholickým nápojům - pivo, víno, slivovice a medovina, dvě servírky k obsluze nealkoholických nápojů, pět osob na přípravu sálu a závěrečný úklid, dva brigádníky ke vstupu, dva brigádníky ke stolu s tradičním jídlem, moderátor, pět členů organizačního tým) zvuková aparatura, tisk vstupenek a plakátů včetně tabule sponzorů, tombola, náklady spojené s dopravou, občerstvení.

Výnosy: Vstupné, tombola, občerstvení.

Následující tabulka popisuje celkový rozpočet projektu. Je rozdělena na náklady a výnosy, které jsou popsány výše.

Tabulka 6 Rozpočet projektu

ROZPOČET PROJEKTU			
Náklady		Výnosy	
Cimbál	9 000,-Kč	Vstupné	35 000,-Kč
Elektřina a voda	600,-Kč	Tombola	3 500,-Kč
Mzdy personálu	15 300,-Kč	Občerstvení	13 000,-Kč
Tiskoviny	1 000,-Kč		
Doprava	3 000,-Kč		
Tombola	8 000,-Kč		
Občerstvení	20 000,-Kč		
Celkem	56 900,-Kč	Celkem	51 500,-Kč

(zdroj i zpracování vlastní)

Z tabulky vyplývá, kolik celkem vyjdou náklady a výnosy a přibližná částka za vypsání položky. Každé cimbálové kapele bude zaplacen za hodinu vystoupení 1500,- Kč, mzdy pro personál byly rozděleny celkem pro 18 osob. Každý z personálu dostane 85,- Kč/hodinu a při 10 hodinové práci je to celkem 850,- Kč na osobu. (Čtyři brigádníci se nezapočítávají, protože nebudou finančně ohodnoceni, jelikož jim brigáda bude připsána k praxi.) Náklady na dopravu se počítají při výjezdu čtyř aut z každé vesnice, kdy každý z řidičů (20 řidičů) dostane 150,- Kč za cestu. Výnosy jsou rozděleny pouze na tři položky, z nichž vstupné se počítá při návštěvnosti 700 osob při ceně jedné vstupenky 50,- Kč, tom-

bola bude mít celkem 350 obálek a cena jedné z nich je 10,- Kč. Poslední položka je občerstvení, kdy po odečtení nákladů se získá 13 000,- Kč do výnosů. Jelikož projekt slouží spíše k udržení tradic a představení lokální kultury, tak bude méně ziskovým. Celkový rozdíl mezi náklady a výnosy je 5 400,- Kč, což znamená, že by projekt byl ztrátový a tyto prostředky by se musely doplatit ze sponzorství, z obecního rozpočtu nebo využít prostředky z rozpočtu Mikroregionu Východní Slovácko. Jelikož se jedná o velmi malou částku, která při udržení lokálních tradic nezasáhne radikálně žádný z rozpočtů, tak nebude problém ji doplatit z jiného zdroje. Druhou možností je i to, že někteří účinkující se rozhodnou do projektu zapojit zdarma, aby podpořili dobrou věc. Dále záleží na poskytnutých sponzorských darech a z jak velké části se bude obec podílet na spolufinancování. Veškeré peněžní prostředky získané ze vstupného budou poskytnuty na nový projekt (kroje), což činí celkový zisk 35 000,-Kč. V případě většího zisku výnosů se rozdělí finance k nákladům, které jsou spojené s realizací projektu.

6.2.1 SWOT analýza

SWOT analýza projektu: „Poznej Mikroregion Východní Slovácko“, která reaguje na vnitřní a vnější faktory.

Vnitřní část projektu:

- Silné stránky:
  - Trvalý zájem o kulturní život v obcích.
  - Dlouholeté udržování lokálních tradic.
  - Vzájemná spolupráce spolků a obce.
  - Přesně vymezený Mikroregion Východní Slovácko.
  - Soudružnost obcí v mikroregionu.
  - Stála snaha o vytváření nových projektů.
  - Mnoho aktivních neziskových organizací.
  - Znalosti při pořádání kulturních akcí.
- Slabé stránky:
  - Demografické faktory, které ovlivňují počet návštěvníků kulturních akcí.

- Prostor s omezenou kapacitou při pořádání větší kulturní akce.
- Špatná dostupnost aktuálních informací o obci pro veřejnost.

Vnější část projektu

- Příležitosti:
  - Představení nových i stávajících lokálních produktů.
  - Přilákat díky kulturní akci do mikroregionu více návštěvníků i mimo jeho okolí.
  - Podpora kulturního života v obcích ze strany podnikatelů.
  - Dobrá ekonomická situace, díky níž mají lidé větší potřebu kulturního vyžití.
  - Získání dobré pověsti, která přispěje k rozvoji turismu v mikroregionu.
- Hrozby:
  - Závislost akce na podpoře od sponzorů.
  - Složitý systém získávání dotací na nové kulturní události.
  - Konkurence, která by mohla převzít myšlenku takového projektu.
  - Případný teroristický útok.
  - Chřipková epidemie.

ZÁVĚR

Diplomová práce byla rozdělena do tří hlavních oblastí. První oblastí je kultura, druhou neziskové organizace a třetí představuje Mikroregionu Východní Slovácko včetně projektu na podporu tohoto mikroregionu. V první části práce byly představeny stanoviska rozvoje kulturních činností. Kromě stanovisek byly popsány základní pojmy, které souvisí s kulturou a vzájemný vztah mezi člověkem a kulturou. Nechybí ani vysvětlení dopadů kultury na společnost. Do oblasti kultury spadá také ochrana kulturních památek a české tradice, jež byla v práci podrobněji popsána. Zásadním tématem v kultuře je také oblast kulturní politiky s příslušnými strategiemi. Pro kulturní politiku je významný hlavní orgán, kterým je většinou příslušné ministerstvo, které dohlíží na činnost v kultuře. V práci nechybí ani vývoj kulturních aktivit v rámci České republiky, tak i některých států Evropské Unie. Závěr první kapitoly se zaměřuje na financování a legislativu v kultuře.

Další kapitola byla zaměřená na neziskové organizace. Přibližovala charakteristické znaky neziskových organizací a jejich rozdělení podle několika různých faktorů. Neschází ani financování, dokumenty a legislativa v oblasti neziskových organizací. Především financování představuje pro neziskové organizace velmi náročný proces a většina organizací se snaží podílet na spolufinancování své činnosti. Neziskové organizace pomáhají sdružovat osoby se stejným zájmem a mají vliv i při utváření kulturně společenského života. Většina členů v neziskovém sektoru je tvořena z řad dobrovolníků. Nejčastějším aktérem neziskových organizací jsou spolky.

Praktická část posuzovala současný stav neziskových organizací na území Mikroregionu Východní Slovácko. Působnost neziskových organizací v mikroregionu má enormní vliv na kulturní vyžití občanů, bez fungujících spolků a dobrovolníků by zaniklo plno tradic a kulturních aktivit. Území mikroregionu se dělí na šest obcí, které jsou zajímavé z kulturního hlediska, ale i toho historického. Představují zvyky, tradice, obyčeje a lokální kulturu, která je pro tuto oblast charakteristická. Jedna z kapitol také srovnávala kulturní aktivity v Mikroregionu Východní Slovácko, ale seznamuje i s těmi tradičními a společnými, které v rámci mikroregionu působí. Na základě průzkumu mezi starosty Východního Slovácka vznikl i projekt „Poznej Mikroregion Východní Slovácko“, jehož cílem je přiblížit místní tradice a zvyky. V práci jsou použity jak knižní, tak i internetové zdroje a pro aktuálnost jsou uplatněny současně dostupné a vydané dokumenty.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAČUVČÍK, Radim. Marketing kultury: divadlo, koncerty, publikum, veřejnost. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2012, 198 s. ISBN 978-80-87500-17-0.

BALA, Liana et al. Vztah státu ke kultuře, kulturní politika evropských zemí [online]. ©2004. [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/vztah-statu-ke-kulture-kulturni-politika-evropskych-zemi-92.html>

Bánov. Pozvánka na vánoční koncert.: [online]. ©2014c. [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.banov.cz/novinky/pozvanka-na-vanocni-koncert-955/>

Bánov. Sdružení a organizace.: [online]. ©2014b. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.banov.cz/sdruzeni-a-organizace/>

Bánov. Z historie Bánova. [online]. ©2014a. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.banov.cz/nase-obec/z-historie-banova/>

Borověnka. CMS – úvodní stránka. [online]. ©2018. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://borovenka.suchaloz.cz/index.php>

Bystřice pod Lopeníkem. Historie obce. [online]. ©2018a. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.bystricepodlopenikem.cz/obec-7/historie-obce/>

Bystřice pod Lopeníkem. Kaple sv. Josefa. [online]. ©2018b. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.bystricepodlopenikem.cz/obec-7/kaple-sv-josefa/>

Bystřice pod Lopeníkem. Muzeum. [online]. ©2018c. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.bystricepodlopenikem.cz/obec-7/muzeum-/>

Bystřice pod Lopeníkem. Spolky & sdružení. [online]. ©2018d. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.bystricepodlopenikem.cz/spolky/>

Culturenet. Strukturální fondy. [online]. ©2018 [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/adresar/granty/eu/strukturalni-fondy/>

Culturenet. Strukturální fondy [online]. ©2018. [cit. 12. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/adresar/granty/eu/strukturalni-fondy/>

České centrum fundraisingu. Co to je fundraising. [online]. ©2002. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: <http://fundraising.cz/v1/je-fundraising/>

České tradice. Dožínky – České tradice z dávných dob. [online]. ©2018 [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.ceske-tradice.cz/tradice/leto/sklizne-a-oslavy/dozinky>

ČESKO, 1949, Zákon č. 148/1949 Sb., o Národní galerii v Praze. [online]. ©2018. [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1949-148>

ČESKO, 2011, Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů. [online]. ©2017. [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-231>

ČESKO, 2012, Zákon č. 496/2012 Sb., o podpoře kinematografie a o změně dalších zákonů. [online]. ©2017. [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-496>

Dotace EU. Evropské fondy pro nestátní neziskové organizace v období 2014 – 2020.[online]. ©2014. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: http://www.dotaceeu.cz/getmedia/298eb62a-bae5-4a5b-8295-5fbf622823ae/Neziskovky-ISBN-WEB_1.pdf?width=0&height=0

Epravo – Sběrka zákonů, judikaturu, právo. Nadační fond podle nového občanského zákoníku. [online]. ©2014. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/nadacni-fond-podle-noveho-obcanskeho-zakoniku-94584.html>

EUROPA – Oficiální internetové stránky EU. Kultura a audiovizuální oblast, [online], edice Politika Evropské Unie., © 2014, 12 s., ISBN 978-92-79-41533-3. [cit. 12. 3. 2018]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/topics/audiovisual-media_cs

Euroskop - Zpravodajství. Kultura a média [online]. ©2018. [cit. 12. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/678/sekce/kultura-a-media/>

Farnost Bánov. Historie.[online]. ©2013. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: http://farnost.banov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=30&Itemid=105

HÁJKOVÁ, Monika. Crowdfunding: jak nasbírat milion. Peníze: Zaměstnání - podnikání [online]. 2017 [cit. 2018-03-14]. ISSN 1213-2217. Dostupné z: <https://www.penize.cz/podnikani/327431-crowdfunding-jak-nasbirat-milion>

International Visegrad Fund. About us[online]. ©2018a. [cit. 12. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.visegradfund.org/about-us/the-fund/>

International Visegrad Fund. Grants[online]. ©2018b. [cit. 12. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.visegradfund.org/apply/grants/>

JEDLIČKA, Richard. Teorie výchovy – tradice, současnost, perspektivy. 1. vyd. Praha: Karolinum Press., 2014, 276 s., ISBN: 978-80-246-2412-9.

Korytná. Historie. [online]. ©2015a [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.korytna.cz/historie>

Korytná. Volný čas. [online]. ©2015b [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.korytna.cz/volny-cas/>

Korytná. Zajímavosti obce. [online]. ©2015c [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.korytna.cz/zajimavosti-obce>

Kreativní Evropa. O programu. [online]. ©2018. [cit. 12. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.kreativnievropa.cz/o-programu/>

Kurzy – kurzy měn, akcie, komodity, zákony, zaměstnání. Suchá Loz – znak, vlajka, skloňování. [online]. ©2018a. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/suchaloz/symboly/>

Kurzy – kurzy měn, akcie, komodity, zaměstnání. Vlčnov – znak, vlajka, skloňování.[online]. ©2018b. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/vlcnov/symboly/>

Liberecký kraj – Oddělení kultury. Legislativa v oblasti kultury. Liberec: [online]. [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://kultura.kraj-lbc.cz/page3488>

MAS Východní Slovácko. Představení MAS. [online]. ©2018. [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.masvychodnislovacko.eu/launch.php?s=page&ID=10>

Mikroregion Východní Slovácko. Strategický rozvojový plán MSV. [online]. ©2018. [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.vychodnislovacko.eu/dokumenty/strategicky-rozvojovy-plan-mvs.pdf>

Mikroregion Východní Slovácko. Vítejte v mikroregionu Východní Slovácko.[online]. ©2018. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.vychodnislovacko.eu/#>

Ministerstvo financí. Financování neziskových organizací. [online]. ©2015. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/podpora-z-narodnich-zdroju/neziskove-organizace>

Ministerstvo kultury – Studie a analýzy ke kulturní politice. Komparace systémů finanční podpory kultury v ČR s vybranými vyspělými státy. Praha:[online]. ©2008 [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/studie-a-analyzy-ke-kulturni-politice-112.html>.

Ministerstvo kultury. Koncepce podpory umění v České republice na léta 2015 až 2020. Praha:[online]. ©2015. [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/koncepce-podpory-umeni-v-ceske-republice-na-leta-2015-az-2020-1279.html>

Ministerstvo kultury. Legislativa. [online]. ©2017. [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/legislativa-234.html>

Ministerstvo kultury. Organizační struktura[online]. ©2018a. [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/organizacni-struktura-74.html>

Ministerstvo kultury. Schválený rozpočet 2018. Praha:[online]. ©2018b [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/schvaleny-rozpocet-1325.html>

Ministerstvo zahraničních věcí. Krajské projekty pro rok 2017 s podporou Ministerstva zahraničních věcí. [online]. ©2017. [cit. 12. 3. 2018]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/paris/cz/kultura_a_skolstvi_1/krajane/archiv_udalosti/krajanske_projekty_pro_rok_2017_s.html

Místopisy. Počet obyvatel Vlčnov. [online]. ©2018. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/vlcnov/symboly/>

NEKOLNÝ, Bohumil. Paradigmata moderní kulturní politiky. 1. vyd. Praha: Institut umění - Divadelní ústav, 2014, 107 s. ISBN 978-80-70083-17-8.

Neziskovky. Plná znění zákonů pro nestátní neziskové organizace.[online]. ©2018. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_559/fakta_legislativa/

Neziskovky. Statistika počtu nestátních neziskových organizací 2014 - 2017.[online]. ©2014. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/data/Statistika%20po%C4%8Dtu%20nest%C3%A1tn%C3%AADch%20neziskov%C3%BDch%20organizac%C3%AD%202014_2016_duben2017txt16852.pdf

NIPOS-MK. Systém účtů kultury. Národní informační a poradenské středisko pro kulturu. Praha: [online]. ©2017. [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2016/05/SYST%C3%89M-%C3%9A%C4%8CTU-KULTURY-metodika-2017-2.pdf>

- Nivnice. Akce – košť slivovice. [online]. ©2018f. [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: http://www.nivnice.cz/aktuality-1/akce-150/kost-slivovice-2015_278cs.html
- Nivnice. Historie. [online]. ©2018a. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.nivnice.cz/o-obci/historie/>
- Nivnice. O obci. [online]. ©2018b. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.nivnice.cz/o-obci/>
- Nivnice. Obecní symboly. [online]. ©2018c. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.nivnice.cz/o-obci/obecni-symboly/>
- Nivnice. Spolky – sportovní organizace. [online]. ©2018d. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.nivnice.cz/spolky/sportovni-organizace/>
- Nivnice. Spolky – zájmová činnost. [online]. ©2018e. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.nivnice.cz/spolky/zajmova-cinnost/>
- O programu - Mediadesk. Mediadesk [online]. ©2018. [cit. 12. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.mediadeskcz.eu/o-programu/>
- Olympijské hry Východního Slovákka. OH VS 2016. [online]. ©2016. [cit. 18. 3. 2018]. Dostupné z: <http://oh.vychodnislovacko.eu/wp-content/uploads/2016/10/Olympijske-hry-Vychodni-Slovacko-2016-prespolni-beh-od14.pdf>
- Olympijské hry Východního Slovákka. OH VS 2017. [online]. ©2017. [cit. 18. 3. 2018]. Dostupné z: <http://oh.vychodnislovacko.eu/wp-content/uploads/2017/02/Olympijske-hry-Vychodni-Slovacko-2017-floorball.pdf>
- OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. V Praze: C.H. Beck, 2011, xiv, 178 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4. Dostupné také z: http://toc.nkp.cz/NKC/201103/contents/nkc20112163692_1.pdf
- PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 978-80-7357-347-8.
- PELIKÁNOVÁ, Anna. Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016, 327 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-0339-3.

PIJÁČEK Rostislav. Jízda králů ve Vlčnově 2017.[online]. ©2017. [cit. 30. 3. 2018]. Dostupné z: http://fotorosta.cz/?page_id=2595

Předpis č. 89/2012 Sb., ze dne 22. března 2012, Nový Občanský zákoník – Nadační fond. [online]. ©2018. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/zakony/novy-obcansky-zakonik/f4580157/>

REKTOŘÍK, Jaroslav. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5. Dostupné také z: http://toc.nkp.cz/NKC/201006/contents/nkc20102097649_1.pdf

RICHARDS, Greg. Eventful Cities: Cultural management and urban revitalization. 1st ed. Burlington: Copyright, 2010, 516 s. ISBN 978-0-7506-6987-0.

Rozhledny Východního Slovácka. Rozhledny v mikroregionu Východní Slovácko. [online]. ©2018. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://rozhledny.webzdarma.cz/vslovacko.htm>

Skautské středisko Suchá Loz. Historie skautského oddílu. [online]. ©2015. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: http://www.skaut.suchaloz.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=14&Itemid=237

Slovácká dědina. Úvod. [online]. ©2018. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.slovackadedina.estranky.cz/>

Slovácký deník. Kyselice koštovali v Bystřici pod Lopeníkem. [online]. ©2016. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: https://slovacky.denik.cz/zpravy_region/kyselice-kostovali-v-bystrici-pod-lopenikem-20160320.html

Sociální síť pro business.SWOT analýza. [online]. ©2017. [cit. 30. 3. 2018]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ. Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

Suchá Loz. Historie. [online]. ©2011a. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.suchaloz.cz/nase-obec/historie/>

Suchá Loz. Kateřinská zábava s právem žen. [online]. ©2011c. [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.suchaloz.cz/novinky/katerinska-zabava-s-pravem-zen-858/>

Suchá Loz. Odkazy. [online]. ©2011b. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.suchaloz.cz/odkazy/>

ŠMAJS, Josef., BINKA Bohuslav a ROLNÝ Ivo. Etika, ekonomika a příroda. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2012, 192 s., ISBN: 978-80-247-4293-9.

ŠVIRÁKOVÁ, Eva. Kreativní projektový management: Project Planning and Management in Cultural and Creative Industries. 1. vyd. Zlín: Verbum, 2014, 151 s. ISBN 978-80-87500-58-3.

TITTELBACHOVÁ, Šárka. Turismus a veřejná správa. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2011, 196 s. ISBN: 978-80-247-3842-0.

URBAN, Lukáš. Sociologie trochu jinak: 2., rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing a.s., 2011, 272 s. ISBN: 978-80-247-3562-7.

Vláda ČR. Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2018. [online]. ©2017. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/IHOAAP8FT4RP>

Vláda ČR. Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2015. [online]. ©2015a. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/rozbor_2015_material_pro_web.pdf

Vláda ČR. Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020.[online]. ©2015b. [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/statni_politika.pdf

Vlčnov. Cimbálové muziky, taneční soubory, dechové hudby.[online]. ©2018a. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.vlcnov.cz/spolky-sdruzeni/cimbalove-muziky-tanecni-soubory-dechove-hudby/>

Vlčnov. Společenské organizace. [online]. ©2018c. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.vlcnov.cz/spolky-sdruzeni/spolecenske-organizace/>

Vlčnov. Sportovní organizace. [online]. ©2018b. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.vlcnov.cz/spolky-sdruzeni/sport/>

Východní Morava. Vlčnov. [online]. ©2018. [cit. 15. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/lokalita/424>

YEOMAN, Ian. Festival and events management: an international arts and culture perspective. 1st ed. Burlington: Copyright, 2004, 448 s. ISBN 978-0-7506-5872-0.

Zlínský kraj – Základní koncepční strategické dokumenty. Koncepce rozvoje místní kultury Zlínského kraje 2015 – 2020. Zlín:[online]. ©2015. [cit. 13. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/zakladni-koncepcni-strategicke-dokumenty-cl-668.html>

Zlínský kraj. Databáze nestátních neziskových organizací ve Zlínském kraji 2016. Zlín:[online]. ©2016. [cit. 16. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/databaze-nestatnich-neziskovych-organizaci-zlinskeho-kraje-cl-870.html>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

EU	Evropská unie
ČR	Česká republika
V4	Visegrádská čtyřka
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
OMC	Open Method of Coordination
ES	Evropské společenství
EYCS	Rada Evropské unie pro vzdělání, mládež, kulturu a sport
KDU – ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
EACEA	Generální ředitelství pro vzdělání a kulturu
CNECT	Generální ředitelství pro komunikační sítě
HOME	Generální ředitelství pro migraci a vnitřní vztahy
ECHO	GŘ pro evropskou civilní obranu a operace humanitární pomoci
GŘ	Generální ředitelství
DPH	Daň přidané hodnoty
OSN	Organizace spojených národů
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
MK	Ministerstvo kultury
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
UK	Univerzita Karlova
č.	Číslo
Sb.	Sbírky
PO	Právnícká osoba
FO	Fyzická osoba
NNO	Nestátní neziskové organizace

---

z. s.	Zapsaný spolek
OPS	Obecně prospěšná společnost
INCPO	Mezinárodní klasifikace neziskových organizací
COPNI	System klasifikace netržních činností OSN
OKEČ	Odvětvové klasifikace ekonomických činností
NO	Neziskové organizace
3E	Hospodárnost, účelnost a efektivita
6E	3E + spravedlnost, prostředí a etika
tis.	Tisíce
Kč	Korun českých
OP	Operační program
ŽP	Životní prostředí
TJ	Tělovýchovná jednota
FC	Fotbalový klub
JZD	Jednotné zemědělské družstvo
Bystřice p. L.	Bystřice pod Lopeníkem
MAS	Místní akční skupina
OÚ	Obecní úřad
VS	Východní Slovácko
CHKO	Chráněná krajinná oblast
SWOT	Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats

SEZNAM GRAFŮ

GRAF 1 NNO ČESKÉ REPUBLICE (2014 - 2017)	40
--	----

SEZNAM TABULEK

TABULKA 1 ZPROSTŘEDKOVATELE KULTURNÍCH ČINNOSTÍ	31
TABULKA 2 SCHVÁLENÝ ROZPOČET MK	35
TABULKA 3 POROVNÁNÍ USPOŘÁDÁNÍ NO V KLASIFIKACI ICNPO, COPNI A OKEČ.....	44
TABULKA 4 DOTACE ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU	48
TABULKA 5 POČET NNO V MIKROREGIONU VÝCHODNÍ SLOVÁCKO	60
TABULKA 6 ROZPOČET PROJEKTU	74

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA PI: POČET NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	91
PŘÍLOHA PII: ROZHLEDNA MIKROREGIONU VS	92
PŘÍLOHA PIII: FAŠANKOVÝ PRŮVOD V OBCI KORYTNÁ V ROCE 2012	93
PŘÍLOHA PIV: HODOVÝ KROJ OBCE KORYTNÁ	94
PŘÍLOHA PV: JÍZDA KRÁLŮ VE VLČNOVĚ V ROCE 2017	95

PŘÍLOHA PI: POČET NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

ROK/ PRÁVNÍ FORMA	2014 (prosinec)	2015 (prosinec)	2016 (prosinec)	2017 (duben)
NADACE	508	505	516	515
NADAČNÍ FONDY	1 407	1 518	1 635	1 670
OBECNĚ PROSPĚŠNÉ SPOLEČNOSTI	2 926	2 894	2 792	2 774
ZAPSANÉ ÚSTAVY	123	388	2 792	2 774
CÍRKEVNÍ ORGANIZACE	4 158	4 166	4 177	4 171
SPOLKY	86 956	89 584	92 878	93 651
POBOČNÉ SPOLKY	26 118	26 423	26 370	26 414

zdroj: (Neziskovky, ©2014) zpracování vlastní

PŘÍLOHA PII: ROZHLEDNA MIKROREGIONU VS

(foto: vlastní zdroj autorky)

PŘÍLOHA PIII: FAŠANKOVÝ PRŮVOD V OBCI KORYTNÁ V ROCE 2012

(foto: vlastní zdroj z archívu autorky)

PŘÍLOHA PIV: HODOVÝ KROJ OBCE KORYTNÁ

(foto: vlastní zdroj autorky)

PŘÍLOHA PV: JÍZDA KRÁLŮ VE VLČNOVĚ V ROCE 2017

(foto: Pijáček Rostislav, ©2017)